

Uredništvo in upravnništvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“

izbaja v pondeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

Naročnina listu:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrt leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nih velik popust.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 133.

Maribor, dne 15 novembra 1912.

Letnik IV.

Zakaj nismo Albanci?

Že enkrat smo pisali pod tem naslovom v našem listu zanimiv članek in zopet se nam vsiljuje to vprašanje, ko motrimo dogodke zadnjih dni. Eno najvažnejših vprašanj sedanjega mednarodnega položaja je albansko vprašanje. Balkanske države / zahtevajo razdelitev te dežele, ker so albanski rodovi po veri in drugih okoliščinah tako ostro ločeni, da se jih smatra za enotno državno / tvorbo / nesposobne. Trozveza, na čelu ji Avstrija, pa je izdala parolo: Albanija Albancem in zahteva samostojno Albanijo. Še več. Avstrija ne zahteva samo samostojnosti te dežele, temveč njeno popolno integriteto. Eden glavnih vzrokov, radi katerega se odreka Srbiji dohod do Adrije, je, ker bi šel ta dohod preko albanskega ozemlja in tudi pristanišča se noče dati Srbiji ob Adriji, ker leže ta pristanišča ob balkanskem obrežju. Skrb Avstrije za samostojno in neprikrajšano Albanijo je tako velika, da bi se spustila, radi nje magari v krvavo vojsko, iz katere bi se lahko porodila svetovna konflagracija. Kratko: brezmejna ljubezen in skrb.

Avstrija — varuhinja svobode, avtonomije in narodnih pravic. Človek ne ve, ali bi se smejal ali jokal. Ni zlahka najti toliko žgoče ironije, kakor v skrbi, ki jo kaže Avstrija za Albanijo. Kaj pa ima Avstrija od Albanije? Nič. Zabila je v albansko zapuščeno ženo mnogo lepih milijonov, kakšne posebne koristi pa od te dežele še ni imela. Edino, kar bo Albanija Avstriji lahko še prinesla, je vojska med nami in Italijo. Ker se razteza Albanija ob Adriji, je njena posest vzrok neprestane ljubosumnosti med obema združenima državama in da se iz te ljubosumnosti ter medsebojne tekme za vpliv na Albanijo izcimi krvavi bojni ples, je prav lahko mogoče. Ali nudi mogoče Albanija kakih drugih zakladov, da zasluži tako / zredno naklonjenost? Nič. Zapuščeno,

no, nekultivirano, nedostopno gorovje / brez / vsakih posebnih predpogojev za kako boljšo bodočnost. In prebivalstvo? Divje, neizobražene, bojaželno, z edino lepo lastnostjo: svobodoljubnostjo. Mogoče, da so posamezniki nadarjeni in visoko / inteligentni, toda ljudstvo kot celota je brez kulture, / roparskega in krvoločnega značaja ter je s svojimi umori, poboji in požigi povzročilo že večkrat zgražanje / cele Evrope. In vendar — Avstrija se poteguje za to deželo in hoče imeti to ljudstvo prosto za vsako ceno.

Kakor da bi nam kdo sekal bridke rane, se mora zdeti vsakemu to ravnanje Avstrije. Naši pradedje so prelili za Avstrijo / potoke krvi, vedno in povsod smo najzvestejši varuhi prestola, na vseh poljih smo dokazali, da smo zmožen in razborit narod, z lastno močjo smo si v boju z mnogoterimi nasprotniki priborili uvaževano pozicijo, smo kulturni narod, ki se korajžno kosa z vsemi drugimi in na našem ozemlju je bodočnost in moč naše države. In vendar? Albanci so naši Avstriji ljubši kot mi. Za njihove svobodščine hoče iti v krvavo vojsko, mi smo pa brez / najnaravnih svobodščin. Za te Albance zahteva avtonomijo, na nas pošilja tujerodne, nasprotne uradnike. Za Albance zahteva prostost in svobodo jezika, nas hoče raznaročiti in nas povsod muči s tujimi jeziki. Za Albance ustanavlja šole z materinim jezikom, iz naših šol preganja materni jezik in ga skuša zatreti. Za divje albanske roparje in morilce hoče neomejenih / ustavnih / pravic, na nas zveste državljane pošilja Cuvaje in pa Heine. Albanska ljudstva oprošča turškega jarma, pri nas trpi štajerske in koroške vilajete ter hrvaško satrapijo. Tam doli daleč v zapuščenem albanskem gorovju naj vlada pravica in postavnost, a pri nas v središču kulturne Evrope — krivica in nezakonitost. Dovolj, nehajmo! Človeku / vskipi kri in škrtaje z zobmi se vprašuje: Zakaj nismo Albanci?

Dr. Susteršič o sedanjem položaju.

(Radi pomankanja prostora moremo prinesiti še / le danes ta aktualni članek, ki so ga tudi mnogi nemški listi priobčili v celoti.)

Jugoslovansko vprašanje v svojem najakutnejšem štadiju.

Vsled zmag balkanskih Slovanov se je namah vsem razodelo, kar so jasnejše videči že davno spoznali, da je jugoslovansko vprašanje najvažnejše vprašanje za monarhijo.

To vprašanje je stopilo sedaj / v najakutnejši štadij in sicer tako, da pomeni / aktivno poseganje monarhije v to vprašanje naravnost življenjski pogoj za monarhijo kot velevlast.

Monarhija je bila s svojimi 7.000.000 Jugoslovancem dozdej največja jugoslovanska vlast; zamudila je postati jugoslovanska predmočje in je to vlogo prepuščila malim jugoslovanskim državam. Usodepolna historična napaka, pri kateri / imajo svoj čelež že vsi, ki so ravnali usodo monarhije / od Andrassyja dalje in vse avstrijske in ogrske vlade od leta 1867 sem.

Zavezniške slovanske / balkanske države bodo po sklepu miru predstavljale jugoslovansko državo z najmanj 10.000.000 prebivalci. Posledice, ki se iz tega stvarnega stanja za monarhijo izvajajo, so jasno na dlani. Jugoslovanski državi na Balkanu se mora postaviti nasproti moralčno enako močan političen faktor v monarhiji: nacionalno zadovoljene Jugoslovane monarhije.

Kaj je torej v našem interesu?

To je edino vspešno sredstvo, da se varujejo oni / „legitimni interesi“ monarhije, o katerih se zdaj v teh dneh toliko govori in piše.

Mogoče, da bi ta rešitev marsikaterim krogom v monarhiji ne bila simpatična, toda ne sme se prezreti, da je to samo ob sebi umevna posledica obstoja velike svobodne jugoslovanske države / ob naših mejah in da ni, kakor stvari danes stoje, nihče v stanu nastanka veliko bolgarsko-srbske / jugoslovan-

Brat pobija brata (Ljutomer), oče kolje hčerko (Hajdin), sosed sosedu.

Ne bom prav nič zagovarjal Kranjcev. Tudi tu inq ows usq vžofuz op ut poufid ows poufery prvem mestu v zadevi pretepev in pobojev. A toda priznati moramo: Na Gorenjskem vsaj poboji ponehujajo, preselili so se bolj na Dolenjsko, ker so v zadnjih letih toliko dobrega vina pridelali in popili. Toda, če smemo sklepati po tem, kar časniki poročajo, so nas Kranjce v teh junaštvih zadnja leta gotovo Štajerci prekosili. Škoda res, da se ne dobi en človek, da bi zbral ta časnikarska poročila, kakor jih je rajni Kosec zbral in izdajal v „Miščalki.“ To bi bile čitanje, da bi nam lasje pokonci vstajali, ko bi jih brali . . .

Nemškutar se pa pri vsem tem smeje in roke mane. Kaj bi ne! Čim prej bo Slovencev konec — prej bo Tevton zagospodoval nad slovenskimi poljanami in goricami. Kšeft mu gre dobro. Huter na pr. je prišel v Ptuj s culico, danes je milijonar. Kdo ga mu je dal? Slovenski kmetje iz okolice in iz Haloz. Doma pridelujejo dobro vino — k Huterju pa hodijo pit žganje! . . .

Pa ne samo nemškutarji se smejejo pri teh prizorih, ko se ljudje zalivajo z žganjem, pobijajo in prekucajajo v Dravo — tudi drugi se smejejo . . . Ti možje — mi je rekel nedavno nekdo v Mariboru — ti možje se, če jim omenite abstinenco, — samo smejejo . . .

Bože mili!

Toda zakaj gledam in rišem tako črno? Saj se na obzorju vendar že blišči zarja. Kdo jo pa prinaša?

Kmečki fantje in kmečka dekleta so zopet, ki nam obetajo boljše čase. Ti čutijo, kaj dela ta vrag

PODLISTEK.

Protialkoholno gibanje na Štajerskem.

V zadnji številki „Zlate Dobe“ priobčuje urednik zanimiv članek pod naslovom: „Izvenkranjski Slovenci in protialkoholna akcija.“ Člankar pravi v uvodu, da se je zelo težko odločil pisati članek, ker ve, da bo marsikdo užaljen ter bo marsikdo zabavljaj. Toda ni mu mogoče molčati in kar je nosil že toliko časa v sru, mora na dan. Ker je protialkoholna akcija za nas marsikje res življenjskega pomena in bo treba posvetiti temu vprašanju res veliko več resne volje in dela, kakor se to stori doselej, priobčujemo v naslednjem odstavku, ki se tiče ta nas štajerskih in koroških Slovencev. Mnogo trpkih in bridkih resnic navaja pisatelj in mnogo jih bo, ki bodo čitali te vrste v zavesti, da niso storili svoje dolžnosti, vendar to nič ne škodi. Stvar je dobra, namen plemenit in kaj takega mora človek prenesti, tudi če ga nekoliko boli in skeli.

Najprej

Štajersko.

Na Štajerskem so bili abstinentje / prej kakor na Kranjskem. In nekega lepega dne je prišlo nekaj teh gorečnikov na Kranjsko. pa so nam rekli: Kranjci, zaspanci, vi še ne poznate abstinence?!?! Halo, kvišku! In mi smo skočili kvišku in stojimo še danes. Oni možje goreči pa — kje so? S svojimi pretiranimi trditvami so stvar precej diskreditirali, in do danes se ni mogla zopet dvigniti.

Od takrat naprej gre vedno težko. Kaj sem že poizkušal, da bi vnel kaj življenja; trkal na visoka

in nizka vrata. Povsod prijazno sprejet, vspeha pa nobenega.

Enkrat je bil sklican v Celje velik shod protialkoholnih bojevnikov. Prišla sva zraven dva Kranjca in bilo nas je vseh skupaj — sedem! Na tistem shodu so se brale takc resnične in tako ginljive reči iz sindalne knjige, da sem rekel: Štajerci, če se bodo po teh lepih bukvah ravnali, morajo biti sami abstinentje. Saj bukve se menda zato pišejo, da bi se ljudje po njih ravnali! Ne morete si misliti boljše razprave o alkoholizmu, kakor je v drugi ali tretji lavantinski sinodi. Treba bi bilo tisto / le še dejansko izpeljati. Same lepe besede na papirju ne bodo nikogar zveličale.

Od takrat se mi je mnogokrat obetalo, da pridemo zopet skupaj, zdaj tu in zdaj tam, da bomo začeli. Prišli nismo, razen enkrat v Ptuj, kjer pa je ostalo zopet samo pri govorih. Tega, kar sem nameraval: začetek vztrajnega sistematičnega in organiziranega dela, do tega ni prišlo. Ko je lansko leto na sinodi naša stvar sijajno propadla — / s kakim veseljem so potem nekateri pripovedovali, da je vse srečno pokopano (!) — se mi je zopet obetalo, da bodo prišli skupaj sami tisti, ki se za stvar zanimajo, obetalo od strani, kateri sem zaupal: zdaj-le pa bo. Nič ni bilo! Posamezniki sicer delajo v svojem krogu, a kake organizirane akcije po deželi manjka.

Med tem pa se tam v Ptuj in njegovo širni okolici gode stvari, nad katerimi se morajo angeli jokati. Če še ne veste, vam povem: Na Kranjskem se pije veliko žganja, toda še primere ni s tem, kar se godi okoli Ptuja! Pa ne samo okoli Ptuja. Človek, ki ve, kako vnorodna je dežela Štajerska, bi ne mogel verjeti, da se tam toliko žganja pije. Mariborski okraj ni mnogo boljši od ptujškega in celjski tudi ne. Za temi pa pridejo drugi.

In posledice?

Do žrebanja velike loterije „Slovenske Straže“ samo še nekaj dni! Žrebanje že 18. novembra. Hitite z kupovanjem in naročevanjem srečk. Vrednost vseh dobitkov 20.000 K. Srečka samo 1 K.

ske države prepričati. Saj se jako dobro ve, da bi vsak tak poizkus dovedel do svetovne vojske in vsak se mora vprašati, ali bi se za monarhijo izplačalo, da riskira nevarnosti svetovne vojske samo zato, da prepriča svobodni razvoj dvigajočega se jugoslovanskega ljudstva! Mirno se lahko reče, da javno mnenje monarhije v ogromni večini tako vojsko — odklanja.

Nacionalna zadovoljitev (lastnih) Jugoslovancev od strani monarhije pomeni naravno mirno rešitev jugoslovanskega vprašanja v interesu monarhije. In potem bo nujno prijateljsko razmerje do jugoslovanske balkanske zveze samo od sebe sledilo in bo monarhij mirnim potom pripadlo ono prvenstvo v vprašanih bližnjega Orienta, ki ji po njenem zgodovinskem poslanstvu gre.

Albansko vprašanje.

Albansko vprašanje se more razmotrivati in rešiti le v zvezi s temeljnim, to je z jugoslovanskim. Ako hoče monarhija vršiti resnično pozitivno jugoslovansko politiko, potem ni mogoče videti, zakaj naj bi se dočelivljiva jadranskega (pristanišča) Srbiji protivili. Taka politika bi bila pač v interesu Italije, ne pa v interesu monarhije.

Žalibog je pri obravnavanju tega vprašanja že padla nesrečna beseda o „prestižu.“ V Albaniji pa obstoja za monarhijo v resnici le eno prestižno vprašanje, namreč usode katoliških Albancev.

To vprašanje pa je tudi, in v prvi vrsti, vprašanje pravičnosti. In prav to vprašanje se da brezdvomno urečiti potom mirnega sporazuma z balkanskimi državami. Najboljši dokaz temu je zadovoljiva situacija katoličanov v Črnigori. Garancije za cerkveno avtonomijo katoliških Albancev se bodo gotovo dale lahko doseči. To je zahteva, glede katere soglašajo vsi katoliški Avstrijci.

Taktika Hrvaško-slovenskega kluba.

Kar se tiče stališča Hrvaško-slovenskega kluba v avstrijskem parlamentu, je dr. Šusteršič opomnil, da je to vprašanje spričo velikih historičnih dejstev, ki se sedaj v jugoslovanskem svetu odigravajo, čisto sekundarnega pomena. Ali se v avstrijskem parlamentu obstruira ali ne obstruira, to je zgolj že taktično vprašanje, o katerem bo Hrvaško-slovenski klub v tork odločil.

K zadnjim dogodkom v budgetnem odseku poslanske zbornice je dr. Šusteršič je pripomnil, da ti dogodki niso neinteresantni.

Proti avstrijski diplomaciji.

V dunajski „Die Zeit“ je priobčil princ Ljud. Windischgrätz tale iz bolgarskega glavnega taborišča Stare Zagore datirani članek:

Včeraj sem prispel v glavno taborišče bolgarske armade, da kot gost carja Ferdinanda sledim operacijam armade. Zdi se mi umestno, da podam sliko vseh onih vtiskov, ki sem jih dobil tu na Bolgarskem po znamenitih dogodkih zadnjih dni.

Pred vsem moramo biti o tem na jasnem, da se je naše zunanje ministrstvo temeljito zmotilo z načinom, kakor postopa v sedanji krizi in da se je nahajalo in se nemara nahaja v svojih premislah na popolnoma napačni poti.

To ni sicer nič novega, vendar pa se mora pri razpravi o sedanjem položaju posebej poudarjati. Vse, kar se tu vrši zadnje tedne, meseca, dva, leta, je rezultat ne morda momentanega slučajja, ne,

alkohol. Seveda ne vsi, ampak bolj razumni in plemeniti misleči. In ti plemeniti mladeniči in mladenke izlivajo svoje občutke in priobčujejo svoje misli o tem v svojem glasilu „Naš Dom“, čegar urednik jim rad odpira njegove predale, da navdušujejo svoje tovariše za boj proti demonu.

Pa ne samo „Naš Dom.“ Tudi pri „Straži“ opazamo že nekaj časa vestni pojav, da je začela posvečati svojo pozornost alkoholu in opozarjati na njega nevarnost. Torej nekaj se že dela. Čast, komur čast! Mi smo hvaležni za vse, kar se v prilogi dobri stvari zgodi.

Toda ene stvari še manjka, ki se le zasiguro vspeh. To je organizacija. Organizacija, organizacija! V tem znamenju boste zmagali — z božjo pomočjo.

In tudi tukaj se nam obeta z merodajne strani, da se bo pričelo. Bog daj. Bog daj že skoro!
(Konec prih.)

Cvetje iz domačih in tujih vrtov.

Kar nam zdrava pamet (pove o početku sveta in o Bogu-Stvarniku, o tem govori tudi Mojzes v svoji prvi knjigi sv. pisma stare zaveze, ki se imenuje „Genezis“, to je knjiga o stvarjenju, o rojstvu, o početku.

Mojzes začne to knjigo z že znanim stavkom: „V začetku je Bog ustvaril nebo in zemljo.“

„V začetku“, to se pravi, ko še nič ni bilo razen Boga, tedaj je Bog začel ustvarjati.

V naslednjih stvkih nam Mojzes priprosto in vsakemu otroku razumljivo, brez učenih, visokih besed pripoveduje, kaj je Bog ustvarjal posamezne dni celega tedna. Mojzes je moral tako priprosto pisati, ker je pisal izraelskemu ljudstvu, ki je bilo neuko,

marveč je logičen razvoj smotrene politike, katere izvor leži daleč za nami in temelji v jasnem spoznanju balkanskih razmer. Saj je morda res, da je danes dosti lažje presojači in iz faktov sklepati, a vendar pa je naloga diplomacije, da išče jasnost in jo s svojimi sredstvi tudi najde.

Po svojem prihodu na Bolgarsko sem mnogo slišal in se marsikaj naučil razumeti. (Z večletnim smotrenim delom so bili pripravljene vspehi, ki so v zadnjih dneh našli pri Lozengradu svoj daleč naokoli vidljiv izraz.

Naj bo izid vojne takšen ali drugačen, naj izkazuje nadaljni razvoj kakoršnekoli faze, eno je gotovo; tu je vspeh, ki ga ni več mogoče izbrisati.

Odveč bi bilo ponavljati vesti, ki zadostno ilustrujejo, kaj se je doigralo. Ne da se tajiti, da je to razpad turškega velikanca. (To je polom Aehrenthalovih fraz o status quo in o Sandžaku, saj je znano, da stoje Srbi že v Prištini in v Skoplju.

Čas je že, da bi se spoznalo, da se s frazami brez ozadja ne more delati svetovna politika.

Mi smo desetletja vodili politiko, naperjeno — proti 11,000.000 naših lastnih rojakov, sedaj pa nenkrat vidimo, da ima 6,000.000 do 8,000.000 izven monarhije prebivajočih Jugoslovancev moč in pogum, stopati po svojih potih, da, še več, na teh potih si tudi izvojevati vspehe.

Govoril sem z raznimi državniki, kakor z Gešovcem, Stančevem in Danevom. To, kar se tu godi, je rojstvo nove moči, je vzhod solnca, ki bo sijalo kristjanom na Balkanu.

Mi si moramo biti v tem docela na jasnem, da bo nastop naše monarhije v najbližji bodočnosti odločil, ali bo ta nova kombinacija moči imela svoje oporišče v Petrogradu, ali na Dunaju, zakaj že pri svojih prvih prihodnjih korakih bo morala Bolgarska izjaviti, kakšne so njene zahteve in kaj naj bo cilj nadaljnjih bojev.

Povsem naravno je, da se danes, ko si je bolgarska sila izvojevala vspehe in zmage, želje in pogoji ne omejujejo samo na zahteve po reformah. — Bolgarska je pričela vojno na svoje stroške in nevarnost in bo za to morala najti primerno protivrednost. Nesporno gotovo je namreč, da od Turčije ne bo mogoče dobiti denarja.

Pri nas ste bili doslej dve gesli, ki sta v splošnem določevali zunanjo politično smer: prvič status quo in drugič vprašanje Sandžaka, oboje se je danes preživelo. Danes se ne more več govoriti o stanju, ki je bilo pred bitko pri Lozengradu.

Treba bo najti novih idej, določiti nova pota, po katerih se bo v bodoče gibala naša politika.

Danes je treba na Balkanu v prvi vrsti računati z Bolgarsko, ki v ustvarjenih pozicijah išče pomoč svojega obstoja.

Tu v glavnem taborišču sem našel najmirnejše razpoloženje, polno zavesti in prepričanja, da Bolgarska mora zmagati in da se mora vse dobro končati. Iz rusko-japonske vojne sem prinesel nekako sposobnost, da slutim v naprej razvoj vojnih dogodkov in ta slutnja mi pravi, da je tu na potu velikanski prevrat.

Biseri iz bojnega polja.

Zbira profesor A. Bezenšek.

Zofija, dne 9. nov.

„To kar mi zdaj delamo, je dobro delo. Bog blagoslavlja naše moči. Vem, da Evropi ni vse prav.

ki ni hodilo v visoke šole. Ko bi bil on pisal učeno, močroslovsko ali bogoslovsko razpravo o početku sveta, bi ga Izraelci, narod pastirjev, ne bili razumeli. (Zato je v tej knjigi marsikaj tako povedano, kakor se pove otroku, nekemu človeku; tako piše Mojzes, da se je Bog „pogovarjal“ z nebeščani, še predno je ustvaril človeka; naredimo človeka; seli enakega; ko so ljudje postali hudobni, pravi Mojzes, da je bilo Bogu žal, da je človeka ustvaril, da se je Bog razsrdil itd. Tega ne smemo dobesedno vzeti; Bog je duh, on se torej ne pogovarja kakor ljudje, Bog je vsemočer, zato mu ni nikdar žal, kar je naredil, ker vse prav naredi, on je nespremenljiv, on se torej ne jezi, se ne veseli, kakor ljudje. A ker je Mojzes pisal za priprosto ljudstvo, zato je prideljal Bogu človeške lastnosti, da ga je ljudstvo razumelo. On je hotel reči: Ko bi bilo Bogu mogoče, bi se bil razžalostil nad pokvarjenim človeškim rodom, ko bi Bog govoril po človeško, bi se posvetoval sv. Trojica, kako z umom obdarjeno bitje, ki naj gospoduje stvarstvu (in ki bi se imenovalo človek. (Mi si delovanje in gibanje duha ne moremo drugače predstavljati, kakor po človeško, to je, da pripisujemo duhu človeške lastnosti.

Prvi dan torej je Bog ustvaril svetlobo, to je snov, prvina svetlobe, iz katere so se pozneje iziščila nebeška svetila, solnce, mesec in zvezde.

Drugi dan je Bog naredil firmament ali obnebo, to se pravi, iz snovi, da maše, ki jo je Bog v začetku ustvaril, se je dvignilo ozračje, ki zdaj obdaja celo zemljo kakor votla in prazna krogelja in v kateri zračni krogelji mi dihamo; položil je nadalje temelj istim postavam, po katerih se vzdigujejo soparji iz vod, tvorijo oblake in dež itd.

Voda je še pokrivala celo zemljo; tretji dan je Bog ločil vodo od zemlje, je zbral vodo v jezera in morja in prikazala se je tu pa tam suha zemlja, na kateri so začele poganjati mnogovrstne rastline.

Ampak mi izvršujemo sveto delo, a ravno v njem je naša moč in naša vera.“

„Jaz sem ponosen biti vladar tako hrabrega naroda.“

Ferdinand, car Bolgarov.

„Cel bolgarski narod je pod orožjem. To je sveta vojska, to je začnja križarska vojska, obdana z nekim tajinstvenim žarom. Častniki se vždržujejo vsake opojne pijače, ne pijejo niti vina, niti likerjev, a gredo na vojsko s popolno požrtvovalnostjo samega sebe.“

„Echo de Paris.“

Huda zjma je. (Sneg naletuje, gosto in veter brije po ulicah. Grem na pošto, katero je edini urad, ki ob vojnem času posluje. (Srečam celo dolgo vrsto voz, z napreženimi volovi in bivoli. Bila je to brezkončna vrsta, ki je polnila cel odtolgo ulico in še sosedne ulice. (Gotovo je število vozov nad sto. To je vojaški tren, kakoršnih je zdaj dosti videti po vseh cestah. (Poleg vsakega voza koraka star kmet z dolgo palico, takoimenovanim „ostenom“ v rok — namesto gajzle — in včasih podrega živino, da gre bolj hitro naprej.

„Za vojake so te reči, moremo bolj hitro voziti, ker jih že gotovo potrebujejo.“ (Velik kmet sprednjemu vozniku.

„Kaj pa vozite, starčki?“ povprašam enega voznika.

„Vozimo kruh in moko za vojake.“

„Ali Vam je vendar mrzlo. (Zakaj se pa niste v kožuhe oblekli, kakor ste navadno oblečeni? Kje ste jih pustili? V tej strogi zimi so pač kožuhi potrebni!“

„Saj imamo kožuhe seboj, ampak z njimi smo pokrili kruh in moko na vozovih, da se ne zmohi.“

„Ampak Vi se boste prehladili.“

„O, to nič ne de. Naši fantje morajo jesti. Oni se bojujejo tudi za nas. Naj jim vsaj prinesemo tečnega kruha na bojišče. Kar se nas tiče, mi smo že stari, za nas ni brige, a prihodnost je njihova!“

V Svilenu* ni dobrega vina.

Znana je že po širjem svetu hrabrost, katero so pokazali bolgarski vojaki dne 29. oktobra pri Jurušu blizu Svilena, ko jih je napadel desetkrat močnejši sovražnik.

Ko se je bil najljutejši boj, reče z visokim glasom neki mlad podčastnik:

„Naprej fantje (momčeta), saj vino v Svilenu že ni več dobro! Gremo drugam pit!“

To je vzbudilo vobče smeh v redovih vojakov, kateri so bili kar obsipani s šrapneli od sovražnikovega tabora, pri Marašu. To je bilo ob enem posmehovanje Turkov, ki so se borili z vso napetostjo in so že s poslednjimi močmi komaj zadrževali napredujoče Bolgare.

In res, naprej jo vdero „momčeta“, da pridejo do druge krčme in to prav hitro, da nimajo krčmarji časa zmešati vino z vodo iz Marice.

* Mesto Mustafa paša se imenuje po bolgarski Svilen, in to zaradi tega, ker se tam prideluje mnogo svile.

Četrty dan je iz prvotne tvarine luči, ki jo je stvaril prvi dan, napravil velikanska svetlobna telesa, kakor: solnce, luna in zvezde.

Peti dan je ustvaril živali nižjih vrst, kakor: pože, želve, morske živali, ribe, na suhem kušarje, kače in slednjič tudi ptice.

Šesti dan je naredil živali višjih vrst, kakor: zverine, naše domače živali in slednjič krono vsemu stvarstvu — človeka.

Vse to je ustvaril s svojo vsemogotno, vsestvarjajočo mislijo, on je samo zahotel, zažele, in je postalo.

A komaj sem te stavke zapisal, že se jih oglasi celo krčelo, ki ugovarjajo, češ, vse to je bajka — pravljica, kar je tu Mojzes zapisal.

Veda je dokazala, da je nemogoče, da bi bil svet, zemlja v šestih dneh postala. Ogromne pečine, cele plasti rude v osrčju zemlje kažejo, da je vse to nastalo tekom tisočev let, pa ne v par dnevih, in okamnele stvari v zemlji, rastline in živali, takozvane fosilije, so dokaz, da se je zemlja počasi, tisočletja hladila, trdila, okamenela. Zemlja je le majhen košček med nebrotjnimi telesi v svetovnem prostoru, zemlja se suče okoli solnca, a ne solnce okoli zemlje, kakor misli sveto pismo. Koliko zmot torej je tu nakopičenih!

Odgovarjamo!

Prvič pribijemo, da je Bog lahko v šestih dneh, dan po 24 ur, ustvaril svet, kakoršen je. Plasti kamenja tu niso zadosten protidokaz. Tudi na stoletnem drevesu se poznajo obroči in grbi na skorji, iz katerih se da sklepati na starost takega drevesa. Ali pa Bog v svoji vsemogotnosti takega drevesa ne more v trenutku ustvariti?

Sivolasi starček z nagubanim licem kaže na starost 70 do 80 let. Ali pa Bog takega starčka ne more ustvariti v trenutku?

Drugič pa ni nikjer zapisano, da misli Mojzes

Konec vojske — konec Turčije.

Hudi boji pri Kataldži — Kataldške utrdbe za Turke izgubljene. — Turčija prosi balkanske države za mir. Odrin padel? — Napetost med Avstrijo in Srbijo pojenjuje.

Še ni dolgo, ko se je pričela in že se bliža koncu. Z brezprimerno hitrostjo se je vse zgodilo. Še stmi Evropa vsa osupla na Balkan in ne more doumeti gigantske moči, s katero so vrle male balkanske države ob tla mnogostoletnega sovraga in že gre veledramatična epopeja h koncu. Turčija se je že obrnila s prošnjo za mir naravnost na balkanske države. Kiamil paša je zaprosil Kar naravnost kralja Ferdinand za konec sovražnosti. S tem korakom priznava turška vlada, ki je še nedavno proglašala nadaljevanje vojske za dolžnost, da je ob koncu svojih moči, da so dnevi Turčije šteti. Turčija je bila. Upi, ki so jih stavili mnogi v kataldške utrdbe, so se izkazali za varljive. Sicer še ni uradno potrjene vesti, da bi bila Kataldža padla, z gotovostjo se ve samo, da so dosegli Bolgari že velike uspehe, vendar prosi Kiamil paša za mir. Merodajni turški krogi vedo, da se kataldških utrdb, če tudi še niso padle, ne da braniti z demoralizirano, nedisciplinirano, stradajočo armado, ki ne pozna že nobenega reda in med katero je začela razsajati še grozna kolera, zato klanjajo svoje tilnike nekčad ošabni turški mogočnjaki in prosijo za mir. Niso se še odločile balkanske države glede na turško prošnjo, vendar lahko z gotovostjo računamo, da smo ob koncu. Vse odločitve so že padle, turško orožje ne upa več na nobeno zmago in turška armada prosi samo še za milost. Konec bo vojske, konec tudi — Turčije. Svobodno bodo zagospodovali na Balkanu oproščene vseh jarmov balkanske države in od balkanske raje bodo odpadle zadnje verige suženjstva. Pod svobodnim solncem bo zopet delal, živel, vstvarjal in se veselil balkanski Slovan. Naj bi mu svobodno solnce prisijalo veliko in ponosno bodočnost!

Bolgarsko-turška vojska.

Bitka pri Kataldži.

Vojni poročevalec „Reichsposte“ poroča iz glavnega bolgarskega tabora dne 13. nov.:

Boj za glavno turško pozicijo že traja tri dni, in je skrajno krvav.

Prva armada se bije za pozicije ob severni strani jezera Čekmedže do Nakkasköjja.

Tretja armada prodira na črti Delijunus-Derkos in proti obvladujočim višinam Jazofrena.

Ena kolona pa pritiska po nižini Čekmedže.

Turki se bore zelo vztrajno; toda njihova odpornost sila že pojenja.

Najnovejšo poročilo iz Zofije z dne 14. novembra se glasi:

Če tudi ni nobenega oficijelnega poročila o poteku bitke pri Kataldži, je vendar iz vesti posneti, da so Bolgari lahko zadovoljni z dosedanjim potekom bitke pri Kataldži. Na severni strani je obrambne črte so baje prodrli macedonski prostovoljci na ozkem ozemlju med jezerom Derkos in morskim obrežjem do Derkosa, katerega so se polastili in so že zasedli Akbunar ter Agaklo. V sredi, kjer krene železnica v velikem kotu proti severu, se je že baje istotako posrečilo Bolgarom, da so zavzeli nekaj posameznih pozicij in so tako prodrli obrambno črto.

v svojem poročilu na dneve po 24 ur. Morebiti ima on v mislih časovne dobe, in nastava tu priproste mu ljudstvu oddelke v toku časa, v katerih je kaj nastalo. Ti oddelki pa so lahko poljubno dolgi, tisoč let, stotisoč let. Sv. pismo večkrat rabi besede dan za daljšo dobo časa.

Mojzesovemu poročilu tudi ne nasprotuje, ako kdo trdi, da se je iz prvotne snovi, iz materije, ki ni imela nobene prave oblike, ki ni bila tudi trda, vse razvilo, zemlja, sonce, mesec in zvezde. Življenje na zemlji. Tudi to je mogoče; a eno je gotovo: to snov je Bog ustvaril, on je vdahnil življenje, gibanje v to snov, on ji je dal pogoje, da se je začela razvijati, da je dobivala oblike svetovnih teles. In to razvijanje prvotne snovi popisuje poljudno Mojzes v šestih dneh stvarjenja. Snov pa je Bog ustvaril, ker, kakor dokazano v zadnjem članku, ni večna.

Mojzes ni pisal učenih razprav, ampak neukemu ljudstvu v pouk, da bi spoznalo delo in vsemočnost svojega Boga, njega dobrotljivost in ljubezen do rodu človeškega.

Mojzes opisuje razmerje solnea do zemlje, kakor se to kaže priproste mu človeku, kakor mi govorimo: sonce vzhaja, sonce zahaja, on se pa v svojem poročilu nič ne ozira na razmerje solnea do drugih zvezd, do lune, njegova naloga in njegov namen je to, opisati zemljo in nje početek, zemljo, prebivališče človeka, o katerem govori v nadanjih poglavjih svoje knjige.

Nad sto je že raznih teorij in hipotez, to se pravi domnevani, poizkusov, razlagati početek sveta na drug, Mojzesu nasproten način, a vsi taki poizkusi so se še izjalovili, eden je pobil drugega, in edino veljavo ima še zmira povest Mojzesova in še bolj kot veda napreduje, bolj postaja jasno, da ima le Mojzes prav. Napredujoča, resnična, nepristranska veda sv. pismu ne škoduje, ampak mu le koristi, ker ga pojasnjuje.

A. B.

Na celi črti gromijo topovi. Turki imajo baje 150 topov najtežjega kalibra, ki so pa že precej zastareli, tako da jih bolgarska artilerija s svojimi izvrstnimi topovi mnogo prekaša.

Na južnem krilu se borijo Bolgari z najhujšimi težkočami. Tukaj dela prodiranje Bolgarov jezero Čekmedže, ker je na daleč okrog močvirnato, — največje težave.

Bolgari tedaj z vso močjo napadajo turški centrum. Cela bojna črta je komaj 25 kilometrov dolga. Na obeh straneh se bori po 200.000 mož, tedaj pride na vsak kilometer po 8000 mož. Tukaj se neha vsa, ka možnost taktičnega manevriranja. Bitka mora že imeti značaj divjega klanja. Na obeh straneh bodo izgube grozne, posebno pa na turški strani, ko bodo premagane, v neredu se umikajoče mase turških čet drvele po kataldžinih nižinah navzdol in ko bodo padle bolgarske krogelje med bežeče čete. Ker je bolgarska kavalerija preslaba, da bi zamogla bežeče Turke energično zasiedovati, bo morala prevzeti to nalogo artilerija, s kakšnim uspehom, kaže dovolj bitka pri Bunar Hisarju. Tukaj bo pa le še mnogo hujše, ker na tem ozkem prostoru na tisoče skupaj zgnjetenim turškim četam ne bo mogoče zbežati. Turki se torej borijo z obupno hrabrostjo.

Vsak posameznik se ne bori samo za usodo cele armade, ampak tudi za svoje lastno življenje. Pa tudi Bolgari se izkažejo kot priznani stari junaki, če tudi že stoje tri tedne v neprestanem ognju in morajo korakati po cestah, katere je izpremenilo deževje v same mlakuže. Ker jim dovoz živil na dvo-vpreženih težkih vozovih, v katere so vpreženi voli, ni mogel točno slediti, so bili bolgarski vojniki več dni brez vsakega živeža. Vkljub tem nečutenim naporom in pomanjkanju napadajo z nepojemajočo silo najmočnejše turške pozicije. Po človeškem naziranju je izid bitk, ki se sedaj bijejo ob utrdbah Kataldže, popolnoma nedvomljiv.

Druga vest o bojih pri Kataldži se glasi:

Carigrad, dne 14. novembra: Na črti pri Kataldži se vrši huda bitka tudi po noči. Bolgari so razsvetlili vse bojišče z velikanskimi reflektorji, v katerih svitu se bojujejo armade. Turško armado skuša podpirati tudi turško brodoge v Marmarskem morju. V mestu so razširjene vesti, da turška armada že beži.

Stanje turške armade. — Kolera.

Turški upi v utrdbe pri Kataldži so majhni. Sedaj se sliši, da komisija turških generalov, ki je inspicirala utrdbe in turško armado ob Kataldži in katere se je pretečeni ponedeljek vrnila v Carigrad, ni mogla vladi podati kekega upanja na uspešno obrambo utrdb pri Kataldži, ker so imeli Turki v poslednjih bojih grozne izgube.

Izbruh kolere v Carigradu se uradno potrjuje. V času od nedelje zvečer do ponedeljka zvečer izkazuje uradno poročilo le 15 novih slučajev. V resnici je pa število na kolero obolelih mnogo večje. V vseh bolnišnicah se nahajajo na kolero oboieli bolniki. Posebno v ogromni množini beguncev v Carigradu se pripetijo vsak dan novi slučajji. Vsak vlak iz Kataldže pripelje več na kolero zbolelih vojakov. V Kataldži je zbolelo do nedelje 200 vojakov na kolero, 120 jih je pa umrlo. Dne 13. novembra je bilo baje več kakor 500 takih slučajev. Bolezen so zanesli redni bataljoni iz Male Azije.

Minimalni turški upi v utrdbe pri Kataldži in pa kolera silijo Turke, da so začeli prositi za mir.

Carigrad, dne 14. novembra: Oficijozno se poroča: Včerajšnji ministrski svet je sklenil, da se obrne naravnost na Bolgarsko glede tvkojnje sklenitve miru. Vrhovni poveljnik turške armade Nazim paša je dobil nalog, naj takoj stopi v čogovore z bolgarskimi generali v bolgarskem glavnem taborišču. Nazim paša je že odposlal svoje parlamentarje.

K tej vesti še dostavlja „Agenzia Havas“, da je Turčija za vsako ceno in pod vsakimi pogoji pripravljena skleniti mir.

Zofija, dne 14. novembra: Glasom informacij iz političnih krogov so se včeraj začela pogajanja med poveljniki turške in bolgarske armade pri Carigradu. Turčija je baje pripravljena, izpolniti vse zahteve Bolgarske. Upira se samo zasedenju Carigrada po bolgarski vojski. To upiranje Turčije dela sedaj največje težkoče, ker zahteva javno mnenje na Bolgarskem, da bolgarska vojska za vsako ceno vsaj provizorično zasede Carigrad.

Carigrad, dne 14. novembra: Tukaj se govori, da je sprejela Turčija — vse bolgarske zahteve.

Odrin padel?

Pariz, dne 14. novembra: Iz Belgrada javlja „Agence Havas“ s pridržkom, da je padeč Odrin. Uradno še ta vest ni potrjena.

Japonski general o turški in bolgarski armadi.

Japonski general Mikagushi, ki se je z bojšča vrnil v Zofijo, je nasproti nekemu poročevalcu tako-le označil turško in bolgarsko armado:

Turki imajo izvrstno moštvo, a častniški zbor nikakor ni tak, kakor bi moral biti. Disciplina je

med častništvom jako ohlapna. Kar se tiče Goltzevih načrtov, bi bil pač najbrže izvrstni in uspešni, ko bi bila njih izvršitev izročena častnikom, kakor so nedvomno nemški. Turški častniki so se pa izkazali kot nezmožni za izpeljavo takih načrtov. Sicer pa to ni moje lastno mnenje, marveč je Goltz paša pred dvema tednoma izrekel ravnoisto mnenje. Bolgari so navdušen in hraber narod in so v tem oziru podobni Japoncem. Imajo moderno oboroženo armado, ki jo izvrstno uporabljajo in ki zlasti ob napadih z balonatom velikansko in nedosegljivo nastopa.

Bolgarska za dostop Srbije do Jadranskega morja.

Bolgarski oficijozni list „Mir“ priobčuje članek, v katerem piše med drugim:

Med čustvi simpatije v Evropi za zmago balkanskih zaveznikov, je opaziti, kako se tu in tam prelivajo solze za Arnavte. Formula „Balkan balkanskim narodom“, ki je postala tako popularna, sicer ne med diplomati, marveč med žurnalisti, pomenja svobodo za vse narodnosti, ne izvzemši Arnavtov, dasi arnavtski narod ni čisto nič doprinesel k zmagi tega načela, marveč se je vedno postavljaj na stran reakcije, ter je z vsemi svojimi silami in svojo hrabrostjo vzdrževal Abdul Hamidov režim. Toda naj se ne pozablja, da je istočasno z odpravo turškega režima, želja zaveznikov, da osvobodijo Balkan od kakršnegakoli nebalbanskega zaščitnika. S tega stališča vzeto, ne moremo uvaževati solza, ki jih prelivajo nekateri avstrijski, mažarski in italijanski listi. Razlogi, radi katerih omenjeni listi prelivajo gorke solze za one, ki so bili do včeraj vzdrževalci reakcije, ukrotosti in tiranstva, so docela prozorni in jih pojasnjujejo dogodki sami: zmage zaveznikov in želja Srbije, da si odpre pot na Jadransko morje.

Naši zavezniki Srbi, ki imajo toliko sorojakov v avstro-ogrski monarhiji, imajo prav od te države pravico, pričakovati največjo pomoč, da pridejo na morje. Res je, da se med prebivalstvom Stare Srbije nahaja tudi gotovo število Arnavtov; toda, kakor se nahajajo v Avstro-Ogrski razni narodi, ne da bi bila s tem onemogočena dobra državna uprava, prav tako tudi v Stari Srbiji lahko mirno živijo in dobi prostora neznatno število Arnavtov.

Avstro-Ogrska je sprva že povzročala največje dvome v balkanskih narodih. Priznavamo, da čisto brez poviada. Danes ima Avstrija največji interes, da se okoristi z novim stanjem stvari na Balkanu, ako dela na to, da izgine vsak element, ki bi dajal povod takim dvomom. Avstro-Ogrska je edina neposredna velika sosedja Balkana. Zato je njen največji interes, da se pokaže kot prijateljica balkanskih narodov. Vsak njen poskus, da bi onemogočila redno, naravno in zakonito rešitev balkanskega vprašanja, v katero rešitev tudi spada kot pogoj sine qua non, dostop Srbije na Jadransko morje, postane lahko motiv, da bo vrženo v zemljo prvo seme za veliko vojno, ki jo pa to pot ne bo mogoče — lokalizirati.

Srbsko-turška vojska.

Po bitki pri Kumanovem, v kateri je bil porazen turški general Zekki paša in so se njegove čete razpršile na vse strani, so zasedli Srbi brez vsakega odpora centralno skladišče turškega orožja v severni Macedoniji, Skoplje, in cela velika dežela je bila zasedena brez odpora.

Od Skoplja so potem prodirali Srbi preko Velesovega proti jugu v dolino Vardar. Že iz Skoplja so poslali čete tudi proti Tetovem (Kalkadele), ki so jo tudi zasedle. V dolini Tetovo so potem brez odpora zasedle tudi Gostivar.

Od cele armade generala Zekki paše, takozvane Vardar-armade, katere je imela naloga, da brani Severno Macedonijo, so bili le še ostanki, ki so, kolikor jih ni bilo ujetih in kolikor se jih ni porazgubilo, zbežali proti Velesovemu, Solunu in proti Bitolju. V Bitolju, ki še najdelj časa ni videl sovražnika, so imeli Turki dosti časa, da so se lahko nekoliko zbrali in organizirali.

Srbi so z glavno svojo armado prodirali preko Prilepa in z drugo kolono iz Gostivarja preko Kičeva proti Bitolju. Na potu so naleteli večkrat na odpor. Večji odpor je bil pred Kičevem, Kruševem in pred Prilepom. Končno so se pa Turki umaknili še proti Bitolju. Pripomniti je še, da so Turki, predno so prikorakali Srbi pred Bitolj, še porazili pri Florini in Banici oddelek grške armade, ki je prikorakala od juga sem proti Bitolju.

Med tem je prodiranje Srbov proti Bitolju toliko napredovalo, da stoje zadnji turški branitelji cele Macedonije pred zadnjo odločilno bitko. Če so Turki bili v resnici v stanju, da so si zbrali v Bitolju večjo vojaško četo, bodo morali računati Srbi na večji odpor od strani posadke v Bitolju. Še pred boji pri Kičevem, Kruševem in Prilepom je dobila tretja srbska armada naloga, da prodira skozi Albanijo do Adrije. Zavzela je Prizren. Pri Djakovici in preko Peči je operirala skupno s črnogorsko armado, nakar je odkorala proti Skadru.

Tretja kolona je pa prodirala iz Gostivarja preko Dibre in stoji pred Lešom.

Zopet druga kolona hiti proti Draču. Vслед slabega vremena je prodiranje srbskih kolon proti Adriji zelo težavno.

Srbi pred Bitoljem.

Belgrad, dne 14. novembra: Poveljnik glavne srbske armade, prestolonaslednik Aleksander, je poslal turškemu poveljniku trdnjave Bitolj poziv, da se naj mesto uda. Poziv so pa turški poveljniki odklonili.

Glasom neke zasebne brzozjavke se načeljujejo pogajanja glede kapitulacije Bitolja. Turki zahtevajo prost odhod cele posadke z orožjem vred.

Poneverjenja turških uradnikov.

Skoplje, dne 13. novembra: Prebivalci po mestih obtožujejo administrativne in vojaške turške uradnike, da so pred prihodom srbske vojske vzeli iz blagajin državni in privatni denar ter ga za se porabili. Srbske oblasti so uvedle v tem oziru energično preiskavo. Samo blagajnik, ki je oskrboval sirotinjski denar v Skoplju, je poneveril okrog 20.000 dinarjev.

Grški general Sužo pri kralju Petru.

Skoplje, dne 13. novembra: Grški general Aleksander Sužo, grški izredni odposlanec, je bil sprejet od kralja Petra v izredni avdijenci. Izjavil je, da se bo grška armada iz Soluna nemudoma napotila na pomoč bolgarski armadi pri Kataldži in srbsko-grški vojski, ki je obkrožila Bitolj.

„Rdeči križ“ „Slovenske Straže“ zamore se umevati njeno efektno loterijo v podporo revnim otrokom, ki ima namen, lajšati narodno bedo naših obmejnih bratov in prosimo vse naše prijatelje, da kupijo vsaj eno srečko, ki stane samo eno krono, katera jim poleg tisočere zahvale obmejnih bratov zamore prinesiti tudi obilen blagoslov v obliki 5000 kron vrednega glavnega čobitka. Dan 18. novembra, dan žrebanja, je pred durmi! Kdor še nima, naj nemudoma naroči in prigovarja tudi svojim prijateljem in znancem, da kupijo vsaj eno srečko naše „Slovenske Straže.“

Grško-turška vojska.

Skader pred padcem.

Iz Rjeke se z dne 14. nov. poroča: V nocošnjem obstreljevanju na Taraboš se je posrečilo črnogorski artileriji, da so morale utihniti turške baterije na Tarabošu in pred Skadrom. Nekatero utrdbo na Tarabošu so baje popolnoma porušene in njihova posadka se je razpršila.

Avstrija in Srbija.

Napeto razmerje med Avstrijo in Srbijo vedno bolj pojenjuje. Sicer je naše nemško časopisje še zelo hudo na Srbijo, ki ne pusti, da bi se z njo pometalo, vendar se splošno opaža, da je kriza razbremenjena. Med tem, ko se je v pričetku tedna splošno rožljalo z orožjem in so nekateri že čuli gromenje topov, se sedaj kriza mirno razvozljuje v smislu in v smeri, ki smo jo označili v zadnjem uvodnem članku. Avstrija je uvidela, da nima nikake pravice, zahtevati od Srbije meni nič tebi nič popolno pokorščino, ravno tako so pa tudi Srbi opustili vsako justament-politiko. Časopisje je deloma še zelo ostro, oficijelni krogi pa vplivajo pomirjevalno. Za posledico srbskega odnehanja moramo smatrati, da srbska armada še ni prikorakala do Adrije, pred Drač. Razun trozveze so ta korak odsvetovali tudi vlasti tripelentente. Avstrija je pa tudi opustila svoje popolnoma odklonljivo stališče napram zahtevi po srbski luki in bo Srbija dobivala iznod na Adrijo pod gotovimi kautelami. Od Avstrije je edino pametno, da skuša s prijateljstvom ugoditi Srbom, ker samo na ta-le način si lahko kaj pribori za svojo prihodnjost na Balkanu. Vojska bi bila zločin na zdravo pamet, ki bi je razun nekaferih nemških prenapetnežev obsojal cel svet.

Avstrija in Italija.

Italijanski minister zunanjih del je po svojem povratku iz Berlina imel dolga posvetovanja z ruskim, francoskim in avstrijskim poslanikom. Z ozirom na neprestana zatrjevanja dunajskih listov, da vlada med Avstrijo in Italijo popolno soglasje glede Srbije, zatrjujejo italijanski oficijozni listi, da je to neresnično. Vsi listi povdarjajo, da vlada med Avstrijo in Italijo soglasje samo v tem oziru, da mora Albanija ostati neodvisna. Nekateri listi, tako „Corriere della sera“, pravijo, da Italija nima nič proti temu, če dobi Srbija ozemlje nad Belim Drinom s pristanom ob Jadranskem morju, dočim zastopa „Tribuna“ stališče, da bi tudi to pomenilo razdelitev Albanije. Če pravi Srbija, dostavlja „Tribuna“, da mora imeti pristan ob Jadranskem morju za svoje gospodarske namene, se tej želji lahko drugače ugoditi, na primer s črnogorskim pristanom. Zato nastopa „Tribuna“ jako odločno proti avstrijskim zahtevam, merečim na to, pridobiti Avstriji posebne trgovinske ugodnosti na Balkanu.

Katoliški duhovnik žrtev vojske.

Kakor poroča neka privatna brzozjavka, je med žrtvami boja, ki se je bil med Barbalušem in Saraj-Dajčtom, tudi katoliški duhovnik, Zetovič po imenu. Pokojnik je umrl kot pravi junak na čelu oddelka, ki ga je kot duhovnik spremljal. Star še le 34 let, je preminul, dvigaje križ in navdušujoč z njim vojake-sovernike.

Izjava Hrvaško-slovenskega kluba glede miru.

Hrvaško-slovenski klub je izvolil dne 13. t. m. v svojo parlamentarno komisijo dr. Dulibiča, Jarca, Gostinčarja, dr. Kreka, Spiniča in Grafenauerja in sklenil, sledečo resolucijo:

„Hrvaško-slovenski klub pozivlja odgovorne faktorje monarhije, naj vse store, da se ohrani blagoslov miru in se svobodni razvoj jugoslovanskih narodov ne prepreči.“

Nov zemljevid Balkana.

Izšel je sledeči zemljevid Balkana, ki kaže sledečo sliko:

Srbija in Črnogora dobita zapadni del evropske Turčije. Meje proti vzhodu in jugu so: črta od Čustendila ob bolgarski meji levo do Kočane, čez Stiplje, Negotin, Prilep, Bitolj, Ohrid, Elbasan, skozi srednjo Albanijo ob reki Skumbi do Jadranskega morja. Pristanišče Drač spada v srbsko-črnogorsko ozemlje.

Grška meja teče tako: polotok Kalkidike z zahodnim obrežjem zaliva Rendina in Solun. Meja je nato potegnjena severno čez Janico (Jenidže—Vardar), Mandalavo, nad Vodeno in Pošarsko do gorovja Dobropolje ob srbski meji, nato pa čez Negotin, Bitolj in Ohrid. Od Ohrida gre nova turška meja proti jugozahodu med Ohridskim in Prespa jezerom, prereže mališko jezero in gre čez Korico, Kilifasezi, Badeloni, Argyrokastron do Valone pod Chimaro in se konča ob obrežju Jadranskega morja.

Ozemlje med izlivom reke Skumbi, Ohrida in Valono bi tvorilo Albanijo.

Novo bolgarsko mejo bo tvorila na jugozahodu črta iz Kuruburuna ob Črnem morju čez Vizo, Uršo v zaliv Saroš. Bolgarska dobi tudi macedonsko obrežje Egejskega morja, od zaliva Rendin do zaliva Saros. Na jugozahodu meji Bolgarijo z Grško črta iz Jeni (Nove) Mahalle čez Kiliselž, Vatilak, Ašiklar, Pogarsko, proti severnemu delu Dobrega polja. Novo srbsko-bolgarsko mejo pa tvori črta severni del Dobrega polja čez Negotin, Stiplje, Kočana v Krivo Palanko v smeri proti Čustendilu.

Ozemlje južno od črte Gallipoli—Kuruburuna ob severnem obrežju Marmarskega morja ostane pa turško.

Turška armada nekdanj in sedaj.

Strašni turški poraz pred Kirkkilisso utrja javnost v veri, da turška armada dandanes nima več tiste sile, kakor jo je imela nekdanj. Ozirno se le na krvave boje v zadnji rusko-turški vojni, zlasti na 5-čnevno klanje pred Plevno od dne 7. do dne 12. septembra leta 1877. Tedaj so poskusili Rusi s splošnim naskokom osvojiti začasne in z zemeljskimi napismi utrjene turške postojanke, zlasti obedve redute Grivice, ki sta bili ključ do zavzetja Plevne. Turki so mogli tedaj postaviti 49 bataljonov v boj, v najboljšem slučaju 40.000 mož, s 60 topovi. Rusi pa so poslali proti njim 120.000 mož, 424 poljskih in 20 obležnih topov. Rusi so dobro poznali odporno silo tega svojega nasprotnika in so se skrbno pripravljali na naskok. Po noči dne 7. septembra so se približali turškim postojankam na 400 korakov in njih pehota se je zagrebla. Drugo jutro so pričeli z morilnim streljanjem iz topov in so najprej z divizijo generala Skobeleva napadli turške postojanke, ki jih je branilo le pet bataljonov. Ruski naskok se je v glavni smeri popolnoma ponesrečil in se ni razbil le ob turškem odporu, ampak zlasti ob protinaskokih Turkov. Kljub številni premoči nasprotnika so Turki naslednje dni še vedno vprizarjali protinaskoke. Razbesnelo se je morilno klanje, v teku katerega se je še le četrty dan posrečilo dvema rumunskima in eni ruski diviziji, da so se polastile po ponovnem umikanju ene griviške redute.

Ampak Turki niso obupali in so skušali še tisto noč četrtega bojnega dne nazaj osvojiti izgubljeno griviško reduto. Ni se jim posrečilo. Toda Rusi so bili že tako oslabiljeni, da so peti dan strašnega klanja kljub svoji številni premoči zamenjali vlogo napadalca z vlogo branitelja, dočim so razvili Turki skoro neverjetno silo. Vihar 33 bataljonov je grmel čez odprto krajino proti griviški reduti, v kateri sta se utaborili dve ruski diviziji, med temi divizija slavnega Skobeleva. Rusi so obsuli naskokovalce z uničujočim ognjem. Ampak nevzdržen je bil krasni turški naskok in nezmagljivo je bilo njih bajno preziranje smrti. Rusi so se morali umakniti v begu in zapustiti tisti košček, ki so si ga bili osvojili. Izgubili so petdnevno bitko in na bojišču je obležalo 15.000 njihovih vojakov.

Taki so bili turški vojniki pred tridesetimi leti. Ali je možno, da so se v razmeroma kratki dobi tako izpremenili, kakor nam jih kaže kirkkiliska bitka? Gotovo ne. Pač pa trpi turška armada vsled še drugih okoliščin. Za enega prvih razlogov oslabiljenja turške armade navajajo, da turška armada v sedanjih bojih ni več enotna ni več izključno turška, pač pa je vsaj petina, ali pa še več njenih vojakov neturške narodnosti in mohamedanske vere. In ti vojniki se bijejo po sili in vsekako skušajo naravnost oslabiliti silo turške armade v boju, kakor je razvidno iz bolgarskih poročil. Ti neturški vojniki niso le svinčena teža za prožnost turške armade, ampak še več: kakor kaže znamenja, se niso le namerno in prisiljeno bili, temveč so naravnost hotoma skušali pogubiti turško armado.

Politični pregled.

Državni zbor.

Poslanec dr. Benkovič je vložil nujni predlog za državno podporo po toči poškodovanim prebivalcem občin Golobinjek in Pišce ter za podporo po povodnih oškodovanim posestnikom v Trnji (Zaket pri Brezicah), Mostecu in Dobovi.

Delegacije.

Včeraj sta zborovala v Budimpešti vojni in bosanski odsek avstrijske delegacije. V prvem je govoril tudi minister Auffenberg, ki je zagotavljal, da se niso izvršile še nikake izredne vojaške odredbe.

Hrvaško.

Listi poročajo:

Iz zanesljivega vira se poroča, da se razmere na Hrvaškem kmalu temeljito izpremenijo. Zagotavlja se, da Čuvaja gotovo odpokličejo, na njegovo mesto pa ne pošljejo več kraljevega komisarja, ampak postavila se bo ustava in imenoval ban. Vrše se baje že pogajanja z visoko stoječimi osebami, iz katerih se izbere novi ban.

Naše prireditve.

St. Ilj v Slov. gor.

Prav slovesno smo šentiljčani, v nedeljo, 10. novembra, proslavili Slomškega. Dvorana Slovenskega Doma je bila nabito polna Slomškovih častilcev.

Predsednik podružnice Slovenske Straže, č. g. Vračko, je v pozdravnem govoru omenil, da se imamo ravno Slomšku zahvaliti, da je St. Ilj še slovenski, ker se je po njegovem trudi priklopil slovenski vladikovini.

Anica Krenova je nato deklamirala pesem „Slomšku“.

Slavnostni govornik g. prof. dr. Hohnjec nam je v krasnem in navdušenem govoru predočil delovanje Slomškovo: za vero in narod. Za slične cilje, kakor je deloval in se trudil škof Slomšek za svoj narod, se bori sedaj balkanski kristjani, Slovani, kojih vzor je verska in narodna svoboda Balkana. Govor je bil globoko zamišljen in je izzval splošno odobravanje.

Nato je nastopil domači pevski zbor, ki je zapel več umetnih narodnih pesmi.

Igri, kateri nam je nato predstavljala naša vrla mladina, sta dobro izpadli. Smeha je bilo dovolj. Med posameznimi točkami je igrala domača narodna godba. Po končanem sporedu se je razvila v prostori Baumanove in Celcerjeve gostilne prav domača prosta zabava, ki nas je ob lepem petju, zvoku godbe in drugih zabavah obdržala delj časa skupaj.

Omenimo, da se je na slavnosti prodalo mnogo srečk Slovenske Straže.

Ziče.

Dne 10. t. m. se je vršil pri nas okr. zadr. shod za okraja Konjice in Slovenska Bistrica, kateri je bil prav dobro obiskan od zastopnikov posojilnice okrožja, zlasti pa od domačinov. Predsednik okrožja, g. župnik M. Medved, pozdravi vse navzoče; sklene se, da se prihodnji okrožni zadr. shod vrši v Oplotnici. V načelstvo okrožja se volijo vsi prejšnji odborniki. Nato podaja g. nadrevizor Vladimir Pušenjak razne nasvete za poslovanje in se vname prav živahna debata, v kateri navajajo udeleženci razne izkušnje, zlasti pritožbo glede pritiskanja oblasti na posojilnico. Popoldne se je shod nadaljeval in je g. Pušenjak v obširnem govoru pojasnil vzoke, zakaj banke tako love hranilne vloge ter opozarjal posojilnico na to, da se naj pripravijo na eventuelne kritične čase v Avstriji in naj poučujejo ljudstvo. Po sklepnih besedah g. načelnika domače posojilnice, kateri se je zahvalil Zadr. Zvezi in predavatelju, se je zaključil lepo uspeli shod.

Ljubno v Savinjski dolini.

V četrtek, dne 7. novembra, se je vršil pri nas okrožni zadr. shod za celi gornjegrajski okraj, katerega so se udeležile razun jedne vse zadruge v okraju.

Po običajnih navodilih, katera je podal gosp. Vladimir Pušenjak, se je razvila živahna debata, v kateri se je zlasti povdarjalo, kako oblasti neupravičeno zahtevajo pojasnila od raznih zadrug. Omenjalo se je tudi, da je začela davčna oblast, ne da bi imela kako podlago za to, posestnikom predpisovati osebno-dohodninski davek z razlogom, da imajo isti precejšnjo hranilno vlogo. V interesu zadrug je, da opuste oblasti razna nedopustna poizvedovanja.

Nato je predaval gospod Vladimir Pušenjak o bankah in posojilnicah in o pripravi posojilnice za eventuelne resne čase.

Sklenilo se je, da se vrši prihodnji okrožni zadr. shod v Gornjemgradu.

Marenberg.

Slomškova slavnost v nedeljo, dne 27. oktobra, se je pri podružnici Sv. Janeza prav dobro obnesla. Najprvo nam je zapel naš pevski zbor lepo pesem „Izidor.“ Nato je sledil slavnostni govor, katerega je imel gospod Jakob Fras. Predstavil nam je Slomškega od zibel do groba, kot iskrenega domoljuba, nedosegljivega učitelja, ki ima največ in nemimljivih zaslug za probujanje slovenskega naroda.

Veronik Katarina deklamuje „Pozdrav“, Virtič Justina pa „Slava Slomšku“. Marija Veronik pesem „Vijolica.“ Nato nastopi govornica Tereza Kolar ter govori o napredku Dekliške zveze. Arih A.

deklamuje „Tužne solze“ (na groblju zajčkega samostana). Govoril je tudi Veronik Anton ter vabil mladence, naj pristopajo v obilnem številu k naši mladinski organizaciji.

Prihitele so na slavnost tudi v precejšnjem številu vrle mladence iz Mute. Izmed njih je govorila Kristina Mesner, ki nam priporoča, naj bi slovenska mladina ljubila po Slomškovem vzgledu vero, dom in jezik svoj.

Med posameznimi točkami je zapel naš pevski zbor še marsikatero lepo pesem. Dvorana pri Mežnarju je bila nalaščeno polna.

Raznoterosti.

Nujna prošnja. Vse tiste, ki so prejeli srečke „Slovenske Straže“, prosimo, da odpošljejo zanesljivo najkasneje dne 18. novembra, še bolj pa poprej, denar za razpečane srečke, kakor tudi neprodane srečke pisarni „Slovenske Straže.“ V ponedeljek, 18. novembra, mora biti oddan denar za srečke in tudi neprodane srečke morajo v ponedeljek, dne 18. nov., biti oddane na pošti, oziroma osebno izročene v pisarni „Slovenske Straže“ v Ljubljani, Dunajska cesta 32. Opozarjamo, da imajo pravico do dobitkov le tiste izžrebane srečke, ki so plačane pred žrebanjem!

Popravek. V številu 127, dne 2. novembra, smo priporočali pod naslovom „Bolgari in Srbi“ knjigo, ki je izišla pred leti v družbi sv. Mohorja in v kateri knjigi nam vzorni pisatelj in zgodovinar gosp. profesor Vrhovec jako poljudno opisuje ozemlje, običaje, ljudstvo in gospodarske razmere bratskih nam narodov. Tukaj se je vrnila neljuba pomota, kajti knjige „Bolgarija in Srbija“, katero je izdala leta 1897 družba sv. Mohorja, ni spisal omenjeni pisatelj, ampak naš štajerski rojak in sedanji naš sodelavec profesor Anton Bezenšek, bivši tedaj na gimnaziji v Plovdivu, a zdaj na vseučilišču v Zofiji.

Zadružna zveza v Mariboru namerava po novem letu prirediti zadružni tečaj v Celju, ki bo trajal en teden. Zadruga, katere žele poslati svoje tajnike ali druge upravitelje v tečaj, kakor tudi posamezniki, ki se žele tečaja udeležiti, naj to nemudoma javijo Zadružni zvezi v Mariboru, da se morejo izvršiti vse priprave.

Kaj naj bo naše delo v prihodnjo nedeljo, 17. novembra? Povsod agitirajte in vplivajte, da bodo v nedeljo pokupljene vse srečke „Slovenske Straže.“ Vsi na delo za brate in sestre na mej. Dobitki so krasni in dragoceni. Žrebanje se vrši nepreklicno prihodnji ponedeljek, dne 18. novembra.

Liberalci — Hohenburgerjevi lakaji. Kar osuprali smo, ko smo dobili v roke „Slovenski Narod“ od dne 13. t. m. Na uvodnem mestu prinaša to glavno liberalno glasilo strupen napad na dr. Verstovšek in druge naše poslance, ker je dr. Verstovšek v torkovi seji državnega zbora v dolgem in ostrem govoru razbičal Hohenburgerja in njegov krivičen sistem. Navajeni smo na liberalna falotstva, toda to zadnje nas je res osupnilo. Da gre glasilo „Slovenske“ inteligence, ki je samo neštokrat gromelo že proti Hohenburgerju, med njegove zagovornike in branitelje, to je brezprimerna perfidija. Še ni dolga tega, ko so slovenski odvetniki na svojem običnem zboru v Mariboru priznali, da se dr. Verstovšek krepko in močito brani proti Hohenburgerju. Tudi še ni dolgo, ko je „Slovenski Narod“ hinavsko zavijal oči, češ, da poslanci S. L. S. premalo ostro nastopajo proti Hohenburgerju. Boj proti Hohenburgerju je liberalno glasilo navadno proglašalo za najpomembnejšo parlamentarno zadevo. Ko pa nastopi sedaj naš poslanec in s podrobnim materijalom v roki že v drugič dokaže nevzdržljivost, korumpiranost in krivičnost Hohenburgerjevega sistema, je liberalno glasilo prvo, ki v prijateljski slogi z raznimi nemško-nacionalnimi glasili pade po njem in zliva na njega golide iz svojih kloak. To je več kot strupena strankarska strast. Tako lakajstvo, klečplazenje pred Hohenburgerjem, kakor ga je zagrešil sredin „Slovenski Narod“, mora imeti globokejšo korenino. Brez dvoma so napravili liberalci s Hohenburgerjem kako kravjo kupčijo in vpadajo sedaj za Judežve groše v hrbet našim poslancem, ki stoje v težkem boju. Poslanec dr. Verstovšek bo pri prvi priliki razkrinkal to najnovejšo podlo liberalno izdajstvo in bo tudi obračunal z gotovimi gospodi, katerim so najsvetejše naše zahteve vedno na prodaj.

Kje je ostal dr. Ravnihar? Da so se vdinjali liberalci z dušo in telesom Hohenburgerju priča še tudi to, da se v zadnji debati o Hohenburgerjevem sistemu, ki je izpolnila tri zadnje seje državnega zbora in je bila za Hohenburgerja pravi dies illa, ni oglasil k besedi poslanec našega stolnega mesta dr. Ravnihar. Kje je ostal, zakaj se je skrival, vaš poslanec, liberalna gospoda? Že v svojem edinem govoru, ki ga je imel v državnem zboru, je ta korajžni politik zdihoval, da mu je silno težko, nastopiti kot advokat-kolega proti advokatu Hohenburgerju. Ali mu je sedaj zmanjkalo še tisto malo poguma, ali pa je liberalna odvsnost od Hohenburgerja že tako velika, da se liberalni poslanec ne sme več povspeti niti do poblehnih protestov? Kolikor vemo in kakor je razvidno iz „Slovenskega Naroda“, ki napada naše poslance, ker se bore proti Hohenburgerju, velja najbolj zadnji vzrok. Liberalci so se Hohenburgerju prodali in sedaj smehljuje gledajo, kako mrevrari in tepta ta mož naše najprimitivnejše

pravice. Kaj mar tem ljudem narod, kaj jim mar ljudstvo, samo da je njim dobro: ubi bene, ibi patria.

Prihodnji ponedeljek, dne 18. novembra, se nepreklicno vrši žrebanje velike loterije naše „Slovenske Straže.“ Agitirajte za nakup srečk! Srečka stane samo eno krono. Kjer zmanjka do nedelje srečk, naročite takoj nove srečke v pisarni „Slov. Straže“ v Ljubljani. Žrebanje se vrši nepreklicno dne 18. novembra.

Za „Slovensko Stražo“ je poslala 2000 obrabljenih poštinih znamk Marija Lončarič na Grabah pri Središču. Hvala lepa!

„Dan.“ Slovensko katoliško akademično društvo „Dan“ v Pragi je na običnem zboru dne 9. t. m. si izvolilo sledeči odbor: predsednik fil. Joško Čopič, podpredsednik in blagajnik iur. Joško Fon, tajnik iur. France Bratina, knjižničar in gospodar iur. Jože Koruza, revizorja iur. Janko Koser in iur. Tone Leskovec.

„Sedem božičnih napevov.“ Ravnikar je vglasbil Karol Bervar v Celju sedem božičnih napevov v priprostem, sem in tam modernem slogu. Nekako res ljubka, zaokrožena je št. 2., 3., 4., 5. Dobijo se pri skladatelju in v Katoliški bukvarni v Ljubljani. Cena partiture 1 K, posamezni glasovi 50 vin.

Za „Rudeči Križ“ so poslali našemu uredništvu: Marko Kranjc, kaplan, Središče, 5 K; Josip Pečnak, kaplan, Trbovlje, 4 K. Bog plati!

„Zarja.“ Slovensko katoliško akademično društvo „Zarja“ v Gradcu si je na svojem običnem zboru dne 8. t. m. izvolilo za zimski tečaj 1912-13 sledeči odbor: predsednik iur. Anton Kodre, podpredsednik iur. Dominik Žvokelj, tajnik iur. Avguštin Habermuth, blagajnik med. Josip Pavlin, knjižničar fil. Ignacij Voštar, gospodar med. Ivan Drobnič, odbornikov namestnik med. Zoran Jošt.

Štajersko.

Mariborske novice.

Lažnjivi liberalni dopisnik „Slovenskega Naroda“ v Mariboru jih je dobil krepko po zobeh. Lažnjivost in podla zlobnost liberalnih časopisov in pa njihovih dopisnikov je tako znana stvar, da se ji skoro ne spleča posvečati kaj več pozornosti. Samo radi lokalnega zanimanja in da bo znal vsak primerno taksirati resnicoljubnost splošno znanega tukajšnjega liberalnega dopisnika, beležimo naslednji slučaj. Zvonec med lažnjivimi dopisniki „Slovenskega Naroda“ je nosil v zadnjem času njegov dopisnik v Mariboru. Kaj je ta možakar vse spravil v svet, se ne da povedati. Pomilovalji smo kot dobri ljudje res večkrat v „Narodov“ evangelij verujoče bralce in tudi dopisnika samega, ker je njegova lažnjiva žila razvita očitno do neozdravljive abnormalnosti. Pred nekaj tedni je poslal v „Slovenski Narod“ kup laži o loteriji „Slovenske Straže.“ Mi na napad nismo reagirali, ker z norcem se nihče ne mara prerekati. „Slovenska Straža“ je pa radi infamnih laži prišla „Slovenski Narod“ in „Slovenec“ od dne 13. t. m. prinaša naslednjo izjavo „Narodovega“ uredništva:

I z j a v a.

V 246. številki našega lista z dne 25. p. m. je bil priobčen dopis iz Maribora, v katerem se smeši loterija „Slovenske Straže“ na način, ki ne odgovarja niti našim načelom, niti našemu okusu. Isto velja tudi o napadih tega dopisa na zasebno dostojnost deželnega glavarja gospoda dr. Šusteršiča, gospoda knezoškofa, gospoda prošta Sajovica in funkcionarjev „Slovenske Straže.“ Prepričali smo se tudi, da so ti napadi brez vsake stvarne podlage in zategadelj obžalujemo, da se je ta stvar vtihotapila v naš list. — Uredništvo „Slov. Naroda.“

Uredništvo „Slovenskega Naroda“ je tedaj svojega mariborskega dopisnika popolnoma desavouiralo in mu je vtisnilo pred celim svetom pečat lažnjivosti. Seveda, s tem še ni rečeno, da „Slovenskemu Narodu“ njegov lažnjivi liberalni dopisnik ne bo še nadalje dobro došel in tudi ne, da ne bodo liberalni „inteligenti“ lažnjivosti njihovega glasila še nadalje mirnodušno požirali. Okusi so pač različni.

Tezno pri Mariboru. V sredo popoldne je Janez Fajdiga, krečmar in posestnik na Tezni, spravil suho koruzinje (koruzno slamo) v kopicu, da bi jo čez zimo shranil. Komaj pa je bil z delom gotov, je prišel šestletni deček Irgolič, kateri ravno v tisti hiši stanuje, skrivaj do kupa slame in ga vžgal. Ogenj so sosedje pravčasno opazili in pogasili, sicer bi bilo poslopje Fajdigovo in poslopje njegovih sosedov zgorelo. To je že drug slučaj v enem tednu na Tezni. Saj pa tudi ni čudež, da otroci zažigajo okoli hramov, ker že vsak šolar, ki gre na Tezno v šolo, v šolo in iz šole grede cigarete kadi in se obnaša, kakor kakšen star tobakar. Stariši! Malo več strahu bi pa že lahko dali svojim otrokom!

V imenu narodnosti se pohujšuje mladino. V trgovini Weixl v Gssposki ulici se z mnogo drugo ropotijo vred prodaja tudi nemški pamfletistični tednik „Der neue Blitz“, namenjen za neuke, široke ljudske mase. Samo pogled na prvo stran nam pove, da imamo opraviti s pornografično robo najslabše vrste. Tu najdemo z velikimi črkami zapisano — vsebino številke. Samo nekaj naslovov: Die Hutschrechnung der Freundin, Sittenbilder, die Dreizehn-

jährige, der Geliebte als Kuppler, Geschichte der Prostitution itd. Tedaj samo naslovi, ki naj ščegetajo radovednost in zlasti pri nedorasli mladini vzbujajo strasti ter jo kvarijo in zapeljujejo. Da bolj vleče, izobeša Weixl ta židovski šund v okno, da ljudje lahko berejo zapeljive in mnogo obetajoče naslove, ter potem po pamfletu raje segajo. V nobeni nemški mariborski trgovini se ne vsiljuje na tak način takih nesramnih perversnosti in izprijenosti, ker so nemški trgovci dostojni in pošteni ljudje, ki nočejo zastrupljati mladine. Weixl pa, ki pri vsaki priliki zahteva, da bi ga morali podpirati vsi Slovenci, se na tak način dela norca iz poštenega slovenskega ljudstva in hoče bržčas z pornografičnimi nemškimi spiši dvigniti „narodno zavednost“ slovenskih mas, zlasti mladine. Odločno protestiramo, da bi se pod krinko narodnosti še nadalje krmilo ukazeljno in ukapotrebno mladino z izkvarjenimi produkti nemških čifutov. Pod firmo narodnosti in slovenstva pohujševati ljudstvo, to je najnovejša liberalna pridobitev. Poskrbeli bomo pa, in z nami gotovo vsi, ki dajo kaj na dostojnost, da bodo Weixl minile njegove muhe. Glasnemu Weixlovemu bratu, ki hoče celi svet poboljšati, pa svetujemo, naj začne doma v bratov trgovini. Ali si pa mogoče tudi on misli reševanje slovenske mladine po pornografičnih načelih lista „Der neue Blitz“? Pri liberalnih modrijanih je vse mogoče.

Nesreča. Franc Polič, c. kr. orožniški stražmojster v pokoju in posestnik v Lajteršpergu, je pred par dnevi sadje stiskal. Pri tem je Polič padel v stiskalnico in si je zlomil desno roko.

Studenci pri Mariboru. V prihodnjo nedeljo, dne 17. t. m., priredi naše Katoliško slovensko izobraževalno društvo družinski večer v gostilni gospoda Frasa. Na vspredu je: Martinova gos, šaliv govor in nastop domačih tamburašev. Začetek ob 4. uri popoldne. Pridite polnoštevilno vsi, ki hočete prebiti nekoliko ur prijetne zabave!

Slomškova slovesnost Dekliške zveze pri Sv. Magdaleni v Mariboru se ne bo vršila v nedeljo, 24. novembra, kakor je bilo prvotno sklenjeno, ampak v nedeljo, dne 8. decembra, na praznik Brezmadežnega spočetja Marijinega. Zadnjo nedeljo tega meseca dne 24. novembra, ima Dekliška zveza svoj redni mesečni sestanek.

Pri igri ponesrečil. V nedeljo, dne 10. t. m., popoldne, je več dečkov igralo žogo na travniku ob Tržaški cesti v Mariboru. Franc Volavšek, 13letni sin pekovskega pomočnika Franceta Volavška, je pri tem tako nesrečno padel, da si je levo nogo zlomil in so ga morali takoj odpeljati v mariborsko bolnišnico.

Občinske volitve. Prihodnji teden se vrše pri nas občinske volitve. V torek voli III. razred. Na oficijelni kandidni listi sta tudi dva čistokrvna — Nemca, dr. Orosel in dr. Resner. Prvega oče je bil predsednik čitalnice, drugega zibelka je pa tekla, kakor ve poročati „Slovenski Narod“, nekje v Savinjski dolini. Nemštvo Maribora je tedaj pristno tevtonsko, zlasti bo počivalo v varnih rokah, če bo izvoljen za župana dr. Orosel, za kar se ta mož zelo trudi.

Zaupno vprašanje na naše prijatelje. Ali že imate srečko „Slovenske Straže“ v podporo revnim otrokom? Prislovica pravi, da se prave prijatelje v sili spozna: sila je tukaj, kje ste, prijatelji obmejnih Slovencev?

„Slovenska Straža“ ima v ponedeljek, dne 18. novembra, svoj običajni družinski večer pri gospodu Kirbišu.

Št. Iljske novice.

Lutrovsko mašo imajo prihodnjo nedeljo ob 10. uri popoldne naši protestanti, Švabi in njih „katoliški“ prijatelji pri Hemplu v Cirknici. Slavnostno pridigo ima pastor dr. Albani iz Lipnice. Lutrovci nameravajo protestirati proti turškim porazom. Naši Švabi se namreč silno navdušujejo za mohamedance. Nazadnje bodo še Alaha klicali na pomoč zoper Slovence.

Nad 500 srečk „Slovenske Straže“ se je gotovo razpečalo v naši župniji. En posameznik jih je prodal čez 100. Slovenci, Slovenke, posnemajte te obmejne Slovence. Danes, ko berete „Stražo“, je še zadnji čas za nakup srečk.

Za 15.000 K bi baje rada Südmarka prodala svoj „Niederwald“ kakemu „kerndeutsch“ Nemcu-gostilničarju. Smrči!

Rebernischegg se zove novi gostilničar v Südmarkhofu. To je tisti klepar, s katerim je naš doktor pil bratovščino. Če bo imel srečo kot krečmar, je dvomljivo. Edino upanje za vsakega gostilničarja v Südmarkhofu so oni Slovenci, ki tako radi „po tihoma“ smuknejo v to nemško hišo.

Ptujske novice.

Za pogorelce. V nedeljo, dne 17. novembra, priredi slovensko gledališče v Ptuj v veliki dvorani Narodnega doma igro „Svetinova hči.“ Igra je pisana za ljudske sloje, ne manjka v njej komičnih prizorov, so pa tudi prizori, ki morajo gledalcu privabiti solze v oči. Zato v nedeljo vsi v Nar. dom, da si vsak ogleda to igro. Blagajna se odpre ob 7. uri zvečer, začetek točno ob 8. uri zvečer. Predprodaja vstopnic pri gospodu Kociperju v Narodnem domu. Pred kratkim je pri Sv. Kungoti niže Ptujja prišlo 17 posestnikov radi požara popolnoma ob

vse premoženje. Zima je že tu, nimajo kaj jesti, kaj obleči: z eno besedo, nahajajo se v največji bedi in revščini. Zato je slovensko gledališče v Ptujju zdaj sklenilo, priskočiti tem bednim siromakom na pomoč in v ta namen priredi igro „Svetinova hči“, katere čisti dobiček je namenjen ubogim pogorelcem pri Sv. Kungoti. Prihitite torej v nedeljo, dne 17. novembra vsi v ptujski Narodni dom, da bo naš dobiček tem večji in da bo s tem izdatneje pomagano pogorelcem, ker kdor hitro da, dvakrat da.

Požar. V sredo, dne 13. novembra, je proti večeru nenadoma izbruhnil požar v povečani, popolnoma obnovljeni nemški hiši: Das neue deutsche Haus ter jo večinoma upepelil. Govori se, da je ogenj nastal po neki peči, ki so jo ta večer precej močno zakurili za dvorano, v kateri bi imele pričete isti dan plesne vaje. Ogenj se je hitro širil, zlasti po plinu, katerega cev je vsled vročine počila. Škoda je tem obutnejša, ker je bila hiše še le v zadnjem času dozdana in tudi, kakor se govori, nezavarovana. Vojaki so, kakor vselej ob požarih, takoj prihiteli in so ognjeglasno delo zelo uspešno podpirali.

Nemška trdnjava — v pepelu! Na Ptujju se je osnoval poseben odbor nemških visokošolcev z nalogo, povečati in vsestransko razširiti posedanje nemško trdnjavo — Deutsches Vereinshaus. Dne 3. novembra je bila slovesna otvoritev te hiše, v katero so nagrabili vse, kar nemško misli in čuti. Popoldne je bila otroška veselica, da bi se mladina zgodaj navdušila za cilje nemškega Volkstrata; zvečer in po noči so se ogrevali drugi za nemške ideale. V nedeljo, dne 10. novembra, je bila druga velika nemška slavnost: Bundessingen, pevska slavnost mnogih nemških pevskih kruštev iz Spodnjega Stajerskega. Sedaj pa je napravil neusmiljeni požar precejšnjo črto čez račun.

St. Vid pri Ptujju. V nedeljo, dne 24. novembra se ustanovi tukaj ljudska knjižnica ter se priredi pri tej priliki veselica z gledališkimi predstavama: „Bucek v strahu“ in „Raztresenca“ ter koncertom ptujskih tamburašev. Začetek popoldne po večernicah.

Ljutomerske novice.

Podporno društvo Franc Jožefove šole v Ljutomeru že danes naznanja svojo šolsko tombolo, ki jo priredi v nedeljo, dne 1. decembra, v gostilni g. Fr. Severja. Prosi se, da se zunanja društva na našo prepotrebno tombolo ozirajo.

Sovražnikom „Slovenske Straže“ je nemogoče dopovedati, a naj si pustite dopovedati vsaj njeni prijatelji, da je lažjanje narodne bede obmejnih bratov naša sveta dolžnost, ki jo je v našem slučaju tem lažje izpolniti, ker ne zahteva velike žrtve, pač pa nudi veliko dobička. Z eno samo krono, kolikor stane srečka „Slovenske Straže“ v podporo revnim šolskim otrokom, je izpolnjena narodna dolžnost, dobiček pa znaša 4999 K, katerega tvori vrednost glavnega dobitka po odbitku žrtvovane ene krone in do tega dobitka ima vsak posestnik vsaj ene srečke v srečnem slučaju absolutno pravico. Kdor tedaj kupi srečko „Slovenske Straže“, ne izgubi na noben način, kajti žrtvovana krona mu prinese pred vsem srčno zahvalo naših zatiranih bratov, v srečnem slučaju pa poleg tega tudi še glavni dobiček. Ne zamudite torej ne prvega, ne drugega, ter združite dobro s koristnim na ta način, da še pred 18. novembrom kupite vsaj eno srečko „Slovenske Straže“ v podporo revnim otrokom.

V Kokorčih je v ponedeljek zvečer požar upepelil gospodarsko poslopje posestnika Jelena.

Drugi kraji.

Vi, vi in vi, ki še nimate srečke „Slovenske Straže“ v podporo revnim otrokom! Ali nimate prav nič narodne zavesti in sreča za naše obmejne brate? Še je čas, da izpolnite svojo narodno dolžnost, ki vam nalaga malenkostno žrtve ene same krone, ki jo vi gotovo zmorete, obmejni bratje bi jo pa zelo pogrešali. Če srečk v vašem kraju ni na prodaj, usedite se in pišite po nje naravnost „Slovenski Straži“ v Ljubljani. Hitite, dan žrebanja se bliža!

Sv. Peter niže Maribora. V četrtek popoldne je prišel viničar Jože Simončič iz Metave, fara Sv. Peter, po opravljenih v Mariboru, kjer si ga je seveda tudi nekoliko čez mero privoščil. Vsled pijanosti je v Tegetthoffovi cesti padel in si je na kamnu glavo tako razbil, da so morali poklicati rešilni voz, kateri ga je odpeljal v bolnišnico.

Fram. Alojzij Kores, kovaški mojster v Framu štev. 7, je na sv. Martina dan šel po cesti v Framu poleg voza. Kores je padel in prišel poč voz, kateri mu je desno nogo strl, vsled česar so ga morali odpeljati v bolnišnico.

Črešnjevce. V petek so se na Leskoveci, fara Črešnjevce, delavci Makso Mlaker, Peter Drevo in Vindiš med seboj sprli in kmalu na oboji tudi stekli. Drevo in Vindiš sta Mlakerja z nožmi po glavi tako stopila, da je ta zadobil več poškodb, vsled katerih je moral v mariborsko bolnišnico.

Devica Marija v Puščavi. Dne 5. novembra smo tukaj pekotalni velezaslužnega vojaka in veterana Janeza Kormana. Pokojni je bil dvakrat že v vojski. Leta 1866 je bil pri Kraljevem gradu na Češkem od Prusov močno ranjen in ujet. Po dokončani vojski je zopet prišel v svojo domovino in ostal v njej do smrti. Vedel je marsikaj o vojskah pripovedovati in je bil povsod priljubljen. Kakor mu je ča-

stili gospod župnik pri odprtem grobu v ganljivih besedah za slovo rekel, da ga je imel rad Bog, cesar in ljudje. Pogreb je bil prav sijajen. Med drugim odličnimi besedami so se ga udeležili tudi p. n. veteranci iz Ruš in Selnice korporativno. Srčna vam hvala. R. i. p.!

Sv. Martin pod Vurbergom. Tukajšnja Dekliška zveza priredi Slomšekovo slavnost v prihodnjo nedeljo, dne 17. novembra, z gledališko predstavo: „Pri gospodi.“ Začetek popoldne takoj po večernicah, vstopnina 30 vinarjev. Igra se vrši ob vsakem vrenju.

Cirkovce. V četrtek, dne 7. novembra, ob 5. uri zjutraj, je umrl občespustovani posestnik Štefan Ekart v 67. letu. Bil je mož mirnega, krepkega značaja, verskega prepričanja, kar je tudi o vsaki priložnosti v dejanju pokazal. Kako je bil priljubljen, pokazali so dnevi njegove težke bolezni, pokazal je njegov pogreb. Pri odprtem grobu so mu v slovo govorili domači častiti gospod župnik in ga imenovali za svojega pravega prijatelja do zadnjega zdihljeja. Bil je eden največjih dobrotnikov naše cerkve. Njegovo ime se blišči v cerkvi na marmornati plošči, zapisano v župnijskih knjigah za stoletja, zapisano je tudi v knjigah večnega življenja. Tako si je s svojo radodarnostjo za čast božjo ovekovečil svoje ime. Domači pevski zbor mu je ob grobu zapel lepo pesem v slovo. Rajni je rad prebiral dobre, katoliške knjige in časnike, bil je stari ud družbe sv. Moharja in zvest naročnik „Slovenskega Gospodarja.“ Za njim žaljujejo dobra žena in štirji odrasli otroci. Blagi mož, počivaj v miru in večna luč naj Ti sveti!

Cirkovce. Na Gornji Gorici je v soboto ob 10. uri zvečer zgorelo gospodarsko poslopje Stefanja Čelofiga. Kako je ogenj nastal, se ne ve. Čudno pa je vendar, da je ravno na obletnico. Lansko leto je nastal ogenj pri sosedu, kateri je vničil več poslopij, med njimi tudi poslopje Stefanja Čelofiga. Škoda je toliko večja, ker je bilo vse novo, z opeko krito in slabo zavarovano.

Devica Marija v Puščavi. Podružnica „Slov. Straže“ za Sv. Lovrenc in Puščavo bo imela v prihodnjo nedeljo, dne 17. novembra, v gostilni gospoda J. Oswalda (spodnji trg), ob 4. uri popoldne svoj občni zbor. Vsi p. n. člani in prijatelji obmejnih sobratov so prav prijazno povabljeni k obilni udeležbi. — Odbor.

Polzela. Prihodnji ponedeljek, dne 18. novembra, popoldne ob 3. uri, ima hranilnica in posojilnica na Polzeli v hranilniških prostorih svoj izredni občni zbor. K temu zborovanju pride tudi združni nadrevizor gospod Vladimir Pušenjak iz Maribora, ki bo imel zanimivo predavanje o združništvu. Zaradi tega se k temu zborovanju vajo v prav obilnem številu ne samo člani posojilnice, ampak tudi še vsi drugi, ki se za združništvo in napredek našega naroda zanimajo.

Sv. Peter na Medvedovem selu. Katoliško slovensko izobraževalno društvo pri Sv. Peter na Medvedovem selu priredi v nedeljo, dne 17. novembra, ob 3. uri popoldne, v župnišču poučno zborovanje z govorom o balkanski vojski, s petjem in s šaljivim srečelovom. Ta bo razdelil 150 lepih dobitkov. Karfca bo stala 10 vinarjev. Udje in prijatelji društva, pridite v največjem številu, da se kaj naučite in pri srečelovu lep dobiček vlovite.

Sv. Ema. Pri Sv. Emi bo v prihodnjo nedeljo, dne 17. novembra, po ranem opravilu v kaplaniji govorl potovalni učitelj gospod A. Pirstinger o jesenskih delih v sadovnjaku, v vinogradu in o kletarstvu. Emčani, pridite poslušati!

Zibiki. V Zibiki bo v nedeljo, dne 17. novembra, popoldne po večernicah, imel v stari šoli zelo zanimiv in poučen govor potovalni učitelj Pirstinger. Zibičani, vsi na svidenje!

Hum pri Ormožu. Tukajšnji občinski odbor je izvolil v svoj zadnji seji bivšega predstojnika ormoške c. kr. okrajne sodnije, občezašlužnega sedanjega c. kr. deželnosodnega svetovalca v Ljubljani, gospoda dr. Ivana Preskerja enoglasno svojim častnim občanom.

Gaberje. V gostilni Karba pri „Divjem možu“ v Celju se priredi v prihodnjo nedeljo, dne 17. novembra, veselica v prid „Rudečemu Križu.“

Sv. Marjeta na Pesnici. Jakob Voršič, posestnik pri Sv. Marjeti na Pesnici, je bil pretečeno soboto, dne 9. novembra, v krčmi gospoda Janeza Jagerja v Voseku. Med krčmarjem in Voršičem je nastal prepri. Vsled katerega je Jager Voršiča s palico in pa z nekim železom tako po glavi vdaril, da se je moral ta podati takoj v mariborsko bolnišnico.

Šoštanj. Tukajšnji Slovenci priredijo v prihodnjo nedeljo, dne 17. novembra, ob 3. uri popoldne, pri Rajsterju gledališko predstavo „Domen.“

Poljčane. Zopet je posegla nemila smrt v naše vrste in nam vzela vzglednega moža iz naše sredine. V soboto, dne 9. t. m. smo spremili k večnemu počitku gospoda Simona Drevo, posestnika v Mahorski vasi. Rajni je bil vrl pristaš Slovenske kmečke zveze, več let slovenski odbornik v znanem Peklu in sploh vnet zagovornik katoliško-narodne stvari. Bodi mu zemljica lanka!

Braslovče. Dekanijsko okrožje dekliških zvez priredi v nedeljo, dne 24. novembra, popoldne ob 3. uri, na Legantu veliko Slomšekovo slavnost s sledečim vspređom: 1. Pozdrav. 2. Deklamacija. 3. Sla-

vnosni govor (Janez Evgen Kalan iz Ljubljane). 4. „Predica.“ 5. „Voda in vino.“ 6. Igra: „Oh, ta Polona“, burka v dveh dejanjih. Med posameznimi točkami poje mešan pevski zbor iz St. Jurja ob Tatoru. Vstopnina: sedeži prve vrste 1 K, sedeži druge vrste 60 vin., stojišča 30 vin. Čisti dohodek je namenjen „Slov. Straži.“

Sv. Križ pri Ljutomeru. Franc Osterc, posestnik v Kokorčih, je poslal v prid Dijaški kuhinji v Mariboru pet velikih vreč, Franc Sunčič, posestnik v Borecih, pa tri velike vreče krompirja. Posnemanja vrečno.

Rajhenburg. V prihodnjo nedeljo, dne 17. t. m. priredi naše izobraževalno društvo v prostorih nove kaplanije igro „Večna mladost in večna lepota“ v korist balkanskemu „Rudečemu Križu.“ Začetek popoldne ob 3. uri. Z ozirom na blag namen prireditve vabimo občinstvo k obilni udeležbi.

Loka pri Zidanem mostu. Občinske volitve so razveljavljene. Zmagali so združeni socialdemokrati in liberalci vsled slabe udeležbe volilcev Slovenske kmečke zveze. Upamo, da se pri novih volitvah to ne ponovi.

Brežice. Čitalnica v Brežicah je v nedeljo, 10. novembra, vprizorila Finžgarjevo „Našo kri.“ Igra bi se bila v celoti prav posrečila, da je na vso moč pokvarila nesrečna Jerica, ki je svojo vlogo očividno bagatelizirala — saj se še kostumirati ni marala kot kmečke dekle; sploh ji je narava zdrave kmečke mladenke videti docela tuja. Prav dobri so bili mer Borštnik in njegova žena ter hlapec Matija, Turbot in splošno tudi Renard. V sklepnem dejanju je bila komparzerija odločno nezadostna. Štefan je vlogo sicer znal, a je v igri ni pogodil. Vkljub omenjenim nedostatom pa so mnoga mesta igre napravila velik vtis ter bi želeli, naj bi se igra v poponejši obliki še pojavila na našem odru — pa tudi pred obilnejšo publiko.

Brežice. Čitalnica priredi v nedeljo, dne 17. t. m., popoldne po večernicah ob 3. uri, vdrugič predstavo krasne igre: „Naša kri.“ Naj nihče ne zamudi priložnost, da vidi najlepšo slovensko narodno igro. Vstopnina se razvidi na lepkih.

Koroško.

Pozabljen blagajnik. Blagajnik nemško-nacionalnega „Germanenbunda“, poslovodja tvrde Marg. Weitler, sedlarsko in pogrebno podjetje v Celovcu, Franz Hasenbüchler, je v minolem letu odpotoval. V tej naglici pa je pozabil Hasenbüchler izročiti društvu „Germanenbund“ nabrano članarino. Tudi je pozabil izročiti komiteju za veselico „Familienabend“ znesek za prodane vstopnice. Prizadeti ne vedo, kam je Hasenbüchler odpotoval in mlo tožijo za pozabljenim blagajnikom.

MOJA STARA

izkušnja je in ostane, da za odstranitev poletnih peg, kakor tudi za doseg in ohranitev nežne, mehke kože in belega polta ni boljšega mila, kakor je svetovno-znano Steckenpferd-milo, znamko Steckenpferd, od Bergmann & Co., Tetschen ob Labi. Komad stane 80 vin., dobi se v lekarnah, v drožerijah, v parfum. in sličnih trgovinah. Tudi se je zelo dobro ulesnela Bergmanns Liliencreme „Manera“ za ohranitev nežnih, belih rok gospa; v tubah po 70 vin. se povsod dobi. 67

Grozna rodbinska drama zaradi balkanskega vprašanja. Iz Pariza poročajo: Balkansko vprašanje je tu povzročilo grozno rodbinsko dramo. Sin bogatega vinskega trgovca Andrej Reinhard je debatiral s svojim tastom o političnem položaju. Tast je rekel, da se ni bati splošne vojne, ker je francoska vojska vsaki inlogi kos. Med prepriom, ki je nato nastal, je vzel Reinhard s stene jatagan, vrgel tasta na tla ter mu grozil z orožjem. V tem trenutku je mlada žena vzela revolver ter dvakrat ustrelila na svojega moža, ki je kmalu nato umrl v bolnici. Morilka se je sama javila sodišču.

Usoda cesarjevega zajtrka. Dne 8. novembra je bil kuhar našega cesarja, ki, kakor znano, zelo zgodaj zajtrkuje, neprijetno presenečen. Cesar zajtrkuje čaj, gnjat in mrzlo pečenko. Dvorni kuhar je spravil v shrambo prejšnji večer pečenko, a ko je prišel po njo, da je cesarju servira, je ni bilo več. Seveda je takoj preskrbel drugi zajtrk in uvedli so strogo preiskavo, ki je dognala, da je ukradel cesarjev zajtrk dimnikar, ki so ga prijeli, ko je pravkar cesarju namenjeno pečenko jedel. Cesar je dne 8. t. m. bival v Budimpešti.

Svarim Vas, ne odpotovati

brez vsaj ene škatlice pristnih Sodenških mineralnih pastilj Fays-ovih v žepu. Vselej je potovanje združeno z gotovimi nevarnostmi. Mrzel zrak, preprih, prah itd. Vse te okoliščine so nevarne pljučam. Tu je pa treba prav priprostega sredstva, da se pride v okom vsem tem nevarnostim. Tako sredstvo so priznane Fays-ove pristne Sodenške mineralne pastilje, ki se dobe v vsaki lekarni, drožeriji itd.; škatlica stane samo 1 K 25 vin.

Direktorij za prihodnji teden v Lavant. škofiji.

- 18 Fer 2. **Dedic. Basil. Ss. App. Petri et Pauli** dupl. mai. c. a. oia. ut ppr. lc.; ad L. et Hor. Ps. de Dom. rel. ppr. In M. Terribilis. Gl. Cr. (in Secr. omitt. parenth.) In 2. Vesp. (de Coi. Dedic.) com. seq. et S. Pontiani Pp. M. Compl. de Dom.
- 19 Fer 3. **S. Elisabeth** Vid. dupl. c. a. Invit. Hym. et Resp. de Coi. Ant. Ps. et V. de Fer. rel. ut ppr. lc.; 9. L. et com. simpl. in L. (et Hor. ois. de Fer. a cap de Coi.) et M. Cognovi. Gl. Or. ppr. Vesp. (Ant. et Ps. de Fer.) a cap. de seq. (m. 3. v.) com. praec. Compl. de Fer.
- 20 Fer 4. **S. Felicis de Valois** C. dupl. c. a. oia. ut heri et ppr. lc. not. (etiam ad L. et Hor.) et in Dir. (usque ad) Ad Compl. (de Dom.) et per crastin. Hym. term. Iesu. qui natus.
- 21 Fer 5. **Praesentatio B. M. V.** dupl. mai. c. a. oia. ut ppr. lc.; ad L. et Hor. Ps. de Dom. rel. ut ppr. lc. et in Dir. not. (usque ad) Compl. de Dom.
- 22 Fer 6. **S. Caeciliae** V. M. dupl. c. r. oia. ut ppr. lc.; ad Laud. tant. Ps. de Dom., ad Hor. vero Ant. et Ps. de Fer., rel. ut ppr. lc. et in Dir. (usque ad) Compl. de Fer.
- 23 Sabb. **S. Clementis** Pp. M. dupl. c. r. Ad Mat. oia. ut Fer. 3. praec. et ppr. lc. not.; 9. L. et com. simpl. in L. (tant. Ps. de Dom., ad Hor. vero Ant. et Ps. de Sabb., rel. ut ppr. lc.) et M. Gl. Vesp. de seq. Dom. (oia. de Sabb., Ant. ad Magnif. et Or. ppr.) com. praec. (ppr. lc.) et S. Ioannis a Cruce C. (h. a. simpl.) Compl. de Sabb.
- 24 **Dom. 26. (ult.) p. Pent.** et 5. Nov. **De ea**, sem. c. vir. oia. ut Dom. praec. et ppr. lc. not.; com. S. Ioannis a Cruce C. in L. et M. (ppr.) Gl. sine 3. Or. In 2. Vesp. Dom. (Ant. ad Magnif. ppr.) com. seq. et S. Ioannis a Cruce C. Compl. de Dom.

Liniment mazilo,

najbolje sredstvo, ce si hoceš odstraniti potenje nog. Cena 3 krone (tudi v znamkah). — Pošilja franko. **Mestna lekarna pri c. kr. „Orlu“ v Mariboru** Glavni trg tik rotovža. 131

V najstarejši narodni **manufakturni trgovini** se vsled smrti gospoda **Karola Vanič, Celje** **Narodni dom**

prodaja vsakovrstno blago, kakor: možko in žensko sukno, druki, oksforti, platno vsaki širokosti, dežniki, nogavice, moderci, kravate itd. itd.

po zelo znižani ceni! Velika množina različnih ostankov pod lastno ceno.

Lepa hiša z dobro idočo „Gostilno“, žganjetočem in tabaktrafiko, lepo kletjo za vino, lepim gospodarskim poslopjem in svinjskimi hlevi, 4 orale njiv in travnikov, ena njiva za stavbišče, vse to na jako prometni okraj. cesti, 5 minut od trga in železniške postaje oddaljeno na Spodnjem Štajerskem se t a k o j proda za 24.000 K, 6000 K ostane lahko vknjiženo. Kje pove upravištvu tega lista. 226

Volneno
za ženske in sukno za moške obleke, zadnje mode razpošilja najceneje **Jugoslovanska razpošiljalna R. Stermecki v Celju št. 301.**
Vzorci in cenik čez tisoč stvari z slikami poštine prosto.

Tovarna za peči H. KOLOSEUS
Wels, Goruje Avstrijsko.

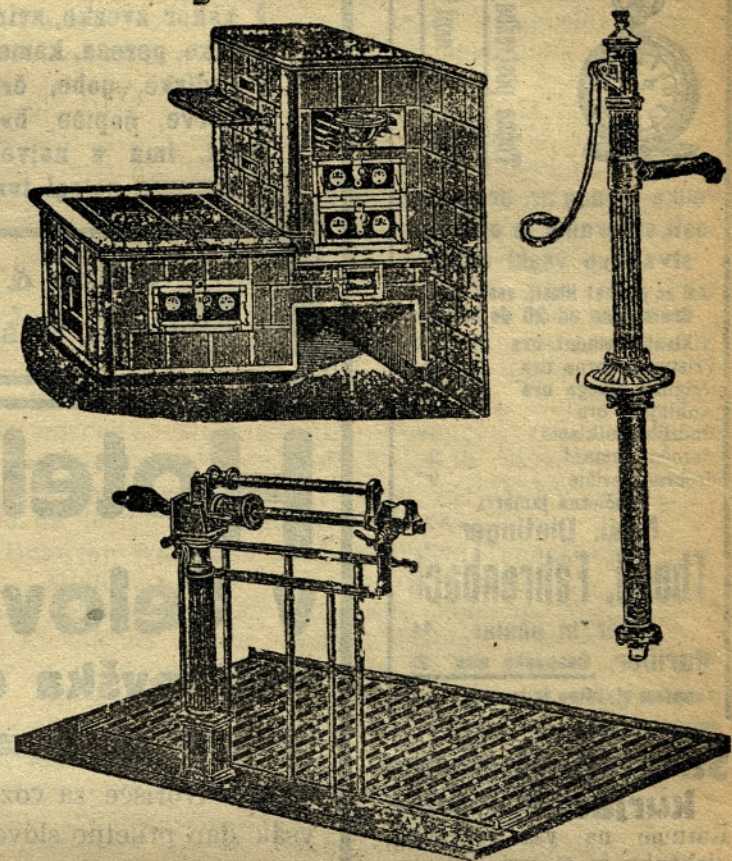
Izvrstne in v vsakem oziru nedosegljive peči iz železa, emaila, porcelana, majolike za gospodarstvo, hotele, restavracije itd. — Naprave za kuhinjo s soparom, s plinom in peči na plin, trpežne irske peči. Dobe se v vsaki trgovini, kjer ne, se pošljejo takoj. Zahtevajo se naj „Originalni Koloseus-štedilniki in manj vredni izdelki naj se vračajo. Ceniki zastoj.

Svoji k svojim!
Priporoča se največja in najcenejša svetovna priznana slovenska trgovina **Rafael Salmič** v Celju, Narodni dom.
Ogromna zaloga vsakovrstnih pravih švicarskih zlatnine srebrnine in optičnih predmetov.
Najnižje cene! Postržba točna! Mali dobiček! Dobro ime!
Razpošiljanje blaga po vseh delih sveta. Vsak Slovenec naj zahteva moj novi veliki cenik, katerega dobi zastoj in poštine prosto.
Ni tisoče zahvalnih pisem sem prejel vsled dobre in poštene postrežbe.

Malisno štopo, suhe gobe, jabolke namizne in za mošt, hruške, fižol, oves, pšenico, ječmen, bučno zrnje, koruzno slamo od storžev, **smrekove storže, vinski kamen,** želod, krompir, sploh vse deželne pridelke, kakor tudi petroljevske in oljnate sode, ter močnate, solne in otrobne vreče kupi vsako množino, maslo **Veletrgovina s špecerijo in z deželnimi pridelki** **Anton Kolenc Celje** Graška ulica št. 22.

Kupim vsako množino **vinskih drož, polžev, suhih gob, orehov** kakor tudi **žito vsake vrste** po **najvišjih cenah** **Jožef Perko, Lajtersperg** p. Pesniški dvor. 220

Stavbeni in umetni ključavničar, oblast. koncesioniran vodovodni inštalater **Ivan Rebek Celje** Poljska ulica št. 14.

Go priporoča zaključiti, občanom, korporacijam in zasebnikom za cenjena naročila, namreč za navadne, kakor tudi umetno izdelane železne ograje, kakor tudi vrata, bodisi za vrte, dvorišča, cerkve, grobova itd., štedilna ognjišča vseh sistemov za zasebnike, gostilne ali zavode. Prevzamem napeljavo vodovodov iz studencev, vodnjakov s hidravličnimi viširi. Izdelujem vsake vrste tehnične, tudi premostne (Brückenwagen), prevzamem iste kakor tudi uteže v popravilo. Napeljujem strelovode ter prevzamem sploh vsa v mojo stroko spadajoča dela in izvršujem ista točno in solidno, vse po zmernih cenah.

Slikar in pleskar
Prevzamem vsa dela okeracijske, slikarske in pleskarske stroke, katera izvršujem vestno in po najnižjih cenah. **Mihael Dobravec v Celju** Gospodska ulica 5.

Od 1878! Domače sredstvo, priljubljeno in sloveče. Pri večjih naročilih zdatno znižane cene. **LEKARNARJA A. THIERRY-BALSAM** edino pristno z zeleno usmiljeno sestro kot varstv. znamko. Oblastno varovan. Vsako ponarejenje, posnemanje in prodaja kakoga drugega balsama s podobnimi znamkami se sodnijsko preganja in strogo kaznuje. — Nedosežnega uspeha pri vseh boleznih na dihalih, pri kašlju, hripavosti, žrelnem kataru, pri bolečinah v prsih, pri pljučnih boleznih, posebno pri infuenci, pri želodčnih boleznih, pri vnetju jeter in vranice, pri slabem teku in slabi prebavi, pri zaprtju, pri zobobolu in ustnih boleznih, pri trganju po udih, pri opeklinah in in izpuščajih itd. 12/3 ali 6/1 ali 1 gr. specialne stekl. K 5-60. **Lekarnarja A. Thierry** samo pristno centifolijsko mazilo je zanesljivo in nagotovejšega učinka pri ranah, oteklinah, poškodbah, vnetjih, tvorih, odstranjuje vse tuje snovi iz telesa in radi tega dostikrat na pravi operaciji nepotrebno. Zdravilnega učinka tudi pri starih ranah i. t. d. 2 dozi staneta 3-60 K. **Naročil se:** Lekarna k angelju varihu, **ADOLF THIERRY v PREGRABI pri ROGATCU.** Dobi se v vseh lekarnah in sicer v Mariboru v lekarni W. A. König.

LJUDSKA HRANILNICA in POSOJILNICA v CELJU
registrovana zadruga z neomejeno zavezo
v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.
obrestuje urađuje posojuje
Hranilne vloge po 4 1/2% brez odbitka rentnega davka. Sprejema hranilne knjižnice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se obrestovanje prekinilo. Daje vložnikom na dom brezplačno hranilne nabiralnike. Sprejema po sejnem sklepu vloge na tekoči račun in jih obrestuje od dne vložitve do dne dviga.
vsak torek in petek dopoldne. Prošnje se sprejemajo in pojasnila dajejo vsak dan, izvenišni praznike, dopoldne od 8. do 12. ter od 3. do 6. ure pop. Za vplačila po pošti se dajejo zastoj poštno-hranilnične položnice št. 92465. Telefon ima št. 8. Za brzojave zadostuje naslov: Ljudska posojilnica Celje.
na zemljišča po 5% do 5 1/2%, z amortizacijo ali brez nje, na zastavo vrednostnih listin in na osebni kredit pod ugodnimi pogoji. Konvertuje vknjižene dolgove pri drugih zavodih in izterjuje svojim članom njih terjatve. Prošnje in listine za vknjižbo dela brezplačno, stranka plača le k-leke.

Le pristna s to le 61

varstveno znamko
Rösler-jeva
voda za zobe
je najboljša za zobe.
Dobi se povsod.
Steklenica 72 h.

Dve hiši
novo zidani, v eni je prodaja tobaka in gostilna, v drugi je 8 stanovanj, ki so oddana, so na prodaj. Obrt je dobra, ker leže hiši v bližini največjega rudokopa na Spodn. Štajerskem. Plačilni pogoji ugodni. Več po e lastnik. Kje upravništvo tega lista.

Kmetje pozor!

V Mariboru: Stolna ulica (Domgasse) je **prva ljudska kavarna** prenovljena ter je v taisti zopet vse snažno in v lepem redu. Tam se dobiva čaj, punč, kava, mleko in druge okrepcilne pijače, kakor tudi mrzla jedila po zelo nizki ceni.
Podpisani vabi vse kmete, kateri vozijo svoje pridelke v Maribor na obilen obisk.

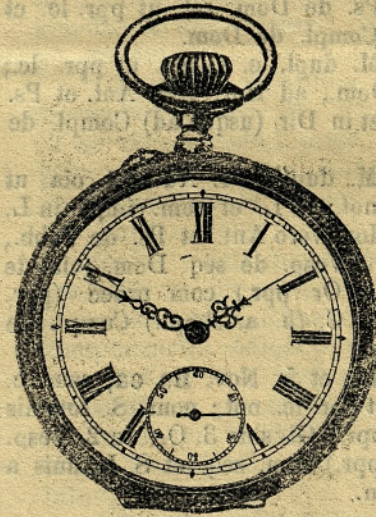
Zastevajte v gostilnah list Straža!

1087 MATIJA OBRAN.

Ni treba si glavo tretji!

Najboljše špecerijsko blago, zanesljiva kaljiva vsakovrstna **semena** voščenih in drugih vrst sveč, dobivate z jamčeno solidne postrežbe pr staroznani tvrdki

Milan Hočevar Celje
tik farne cerkve.

Pristna srebrna ura K 7—
Pristna srebr. ura ženska K 7—
Pristna srebrna verižica K 2—
Pristna srebrna verižica
damska K 3 40
Zlata ura K 28—

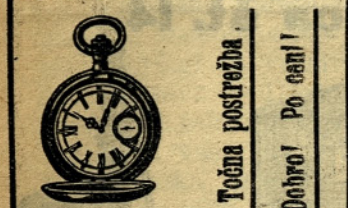
Ker sem kupil iz Švice celo tovarniško zalogo bom prodajal rapasirane ure po zelo nizki ceni.

Očale! Budilke! Uhane!

Urar, očalar in zlatar

Franjo Bureš Maribor
Tegethofova cesta št. 39.

Pozor ure!

Velika zaloga ur, dragoceni, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni.
Tudi na očale! Ilustr. cenik zahtevati.
Gramofone od 20 do 200 K.
Niklasta remont-ura K 5-00
Pristna srebrna ura 7-
Original omega ura 18-
Kuhinjska ura 4-
Budiljka, niklasta 3-
Poročni prstan 2-
Srebrne verižice 2-
Vedletna jamstva
Nasl. Distingir
Theod. Fehrenbach
urar in očalar 44
Maribor, Gosposka ulica 21
Kupujem zlatolice in srebrne

Strojnik ob enem kurjač išče službe. Razume na vsa popravila, elektriko in motorje. Nastop takoj. Imenuje Ivan Jenko, pri gosp. Hentschl, Maribor, Duchatschgasse. 224

Šolske potrebščine

Lastna zaloga ljudskošolskih zvezkov, risank, risalnih skladov ter vseh tiskovin za urade. — — — — — Zaloga raznega papirja. — — — — —
kakor zvezke, svinčnike, peresnike, peresa, kamenčke, tablice, radirke, gobe, črnilo, torbice, barve, čopiče, barvene krete itd. ima v največji izbiri na zalogi tvrdka

Goričar & Leskovšek Celje, Graška cesta 7.
Zvezna trgovina Goričar & Leskovšek Celje, Rotovska ulica št. 2.

Hotel Trabesinger

v Celovcu
Velikovaška cesta št. 5
se priporoča potnikom, ki prinočujejo v Celovcu. — Tukaj najdejo lepe in snažne sobe; izborna kuhinja, z jamčeno pristna in dobra vina. Za zabavo služi kegljišče. — Po leti sediš na senčnatem vrtu.
Veliko dvorišče za vozove in tri hlevi za konje. — V tem hotelu najdete vsak dan prijetno slovensko družbo. Velike dvorane za shode in veselice.
Na kolodvoru pričakuje gostov domači omnibus.
Lojzka in Pepca Leon.

Edina štajerska narodna steklarska trgovina
Na debelo! Na drobno!

Franc Strupi, Celje
Graška cesta

priloga po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe.
Prevzete vse steklavskih del pri cerkvah in priv. stavbah.
Najsolidnejša in točna postrežba.

Ne pozabite

Volno, sukno (štufe), cajge, modno perilno blago, preproge, odeje, koce, platno in vse manufakturno blago kupite najbolje in najceneje v domači trgovini

M. E. Šepec,
Maribor.
Grajski trg. 1089a Burgplatz.

Prepričajte se!
Ne zamenjajte!

Katoličani! Slovenci!

H kateremu krojaču se naj obrnemo?
K

Jos. Macuh
Maribor, Stolna ulica 5 nasproti Ljudski posojilnici.
Priporoča se **pre. dohovščini** in **slav. občinstvu** za obilen obisk; osobito se priporoča vsem cenjenim odsekom „Orla“ za nabavo kompletnih krojev in vso telovadno opravo Orlovske znake itd. Imam nadalje veliko zalogo **zimskega** črnega- in modnega blaga, iz solidnih tovarn.
Cene nizke! Delo solidno in vestno!
Postrežba točna!

Trgovina s špecerijskim blagom **Pozor Slovenci!** **Trgovina z moko in dežel. pridelki**

Glavna slovenska zaloga velikanska izbira kranj. vrvarskega blaga kakor: štrang, užd, vrvi, vrvi za perilo, mrez za seno in za o-
:: troške postelje itd. itd. ::
Sprejema se vse pod to stroko spadajoča dela kakor: vrvi za zvonove, dvigalnice in transimsije. ::

Ivan Ravnikar
Celje
Graška cesta 21.

Glavna slovenska zaloga suhih in oljnatih barv, čopičev, firniza in lakov. ::
Zaloga nagrobnih in voščenih sveč, ::
: Zaloga vseh rudniških voda. :
Priporočam sveža, deteljna, travna, poljska, vrtna in cvetlična kaljiva semena. 22

Na drobno! Točna in solidna postrežba! Na debelo!

Podružnica Ljubljanske Kreditne Banke v Celju.

Centrala: Ljubljana. Podružnice: Spljet, Celovec, Trst, Sarajevo, Gorica.

Delniški kapital: 8 milijon kron.
Rezervni zaklad čez K 800.000 obrestuje

vloge na vložne knjižice po 4 1 0 / 2 0
od dne vloge do dne dviga. Rent. davek plačuje banka iz svojega čistih